

Nieuwegein

2024-195 Bijlage 2

Bestuursrapportage 2024

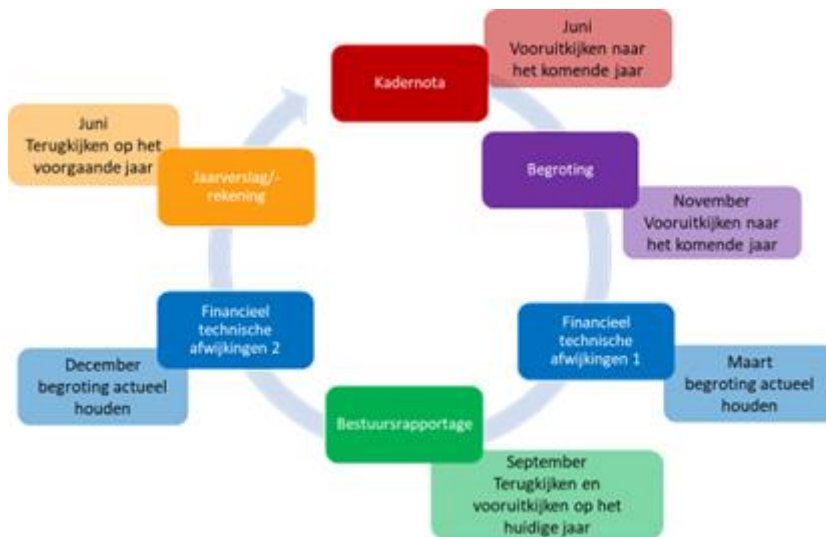
Inhoudsopgave

1. Inleiding en samenvatting.....	3
1.1 Inleiding	3
1.2 Leeswijzer.....	3
1.3 Algemene ontwikkelingen.....	4
1.4 Ontwikkelingen activiteiten.....	5
1.5 Financiële ontwikkelingen.....	6
2. Afwijkingen in de uitvoering van de begroting en financiële afwijkingen	8
2.1 Inleiding	8
2.2 Programma Bestuur en Dienstverlening	8
2.3 Programma Wonen en Economie.....	13
2.4 Programma Leefomgeving en Veiligheid.....	19
2.5 Programma Vrije Tijd.....	26
2.6 Programma Versterking eigen kracht, Ondersteuning en Bescherming	29
2.7 Programma Bedrijfsvoering	37
2.8 Programma Algemene dekkingsmiddelen	43
3. Kredietontwikkelingen	47
Bijlage 1: Stand van zaken voortgang activiteiten.....	49
Bijlage 2: Ideeënmarkt.....	62
Bijlage 3: Meerjarenperspectief.....	67

1. Inleiding en samenvatting

1.1 Inleiding

Voor u ligt de Bestuursrapportage van het jaar 2024. Dit document maakt onderdeel uit van de P&C cyclus en is de tweede van onze drie tussentijdse rapportages over het lopende begrotingsjaar.

Deze rapportages betreffen: de 1e technische begrotingswijziging in april, de Bestuursrapportage in september en de tweede technische begrotingswijziging in december.

De Bestuursrapportage heeft twee functies:

1. Het geeft inzicht in afwijkingen op de activiteiten die horen bij de doelstellingen uit de programmabegroting. We maken een inschatting van de realisatie tegen het einde van het lopende jaar. Als de prognose afwijkt van de planning wordt dit toegelicht en worden bijstuuringsmaatregelen aangegeven.
2. De begroting financieel actueel houden en (weer) in overeenstemming te brengen met genomen besluiten.

De peildatum van deze rapportage is 1 juni 2024. Waar mogelijk blikken wij vooruit naar de te verwachten effecten voor de rest van het jaar.

1.2 Leeswijzer

Algemeen

De bestuursrapportage is een afwijkingenrapportage. Na een hoofdstuk algemene actuele ontwikkelingen is in hoofdstuk 2 per programma een taartdiagram opgenomen met de totale stand van zaken van alle activiteiten van het programma met daarbij een toelichting.

Vervolgens ziet u, per thema en per activiteit, een toelichting waarbij een afwijking te melden is. U ziet in deze tabel eerst de tekst zoals deze is opgenomen in de begroting 2024 (of een

samenvatting daarvan) en bij de toelichting de afwijking, reden van de afwijking en mogelijke bijstelling van de activiteit. Tot slot maken we op programmaniveau en per thema inzichtelijk welke financiële ontwikkelingen te melden zijn.

We werken met de kleuren rood, geel, groen en grijs.

- Rood: Activiteit wordt naar verwachting in 2024 niet uitgevoerd. Deze afwijking wordt in deze rapportage bij de activiteiten toegelicht.
- Geel: Activiteit wordt naar verwachting in 2024 deels uitgevoerd en/of loopt vertraging op. Deze afwijking wordt in deze rapportage bij de activiteiten toegelicht.
- Groen: Activiteit wordt in 2024 uitgevoerd. Deze worden in de Bestuursrapportage **niet** apart toegelicht maar meegenomen in de samenvatting van het programma.
- Grijs: Extra activiteit die in 2024 verricht is omdat zich gedurende het jaar nieuwe vraagstukken voordeden of omdat de inspanning beter of effectiever aansloot bij de beoogde effecten van het programma. Deze afwijking wordt in deze rapportage bij de activiteiten toegelicht.

U ziet in deze rapportage bij het programma op activiteitsniveau dus alleen de rode, gele en grijze activiteiten omdat hier een afwijking op te melden is. De groene activiteiten ziet u terug in de grafieken van hoofdstuk 2 en zijn volledigheidshalve opgenomen in bijlage 1. In Bijlage 2 - welke dit jaar nieuw is - wordt de stand van zaken weergegeven m.b.t. aangenomen moties op basis van de ideeënmarkt in 2023.

Financiële afwijkingen en ontwikkelingen

Voor lasten geldt dat een positief getal betekent dat de lasten toenemen en andersom dat bij een negatief getal de lasten afnemen. Voor de baten geldt dat een positief bedrag betekent dat de baten toenemen en een negatief getal kenmerkt een daling van de totale baten.

Bij het saldo wordt het effect op de begrotingsruimte aangegeven. Een positief getal duidt enerzijds op een voordelige ontwikkeling (verbetering van de begrotingsruimte) terwijl anderzijds een negatief getal een nadelige ontwikkeling (verslechtering van de begrotingsruimte) inhoudt.

Afwijkingen en ontwikkelingen onder € 25.000 worden niet afzonderlijk toegelicht.

1.3 Algemene ontwikkelingen

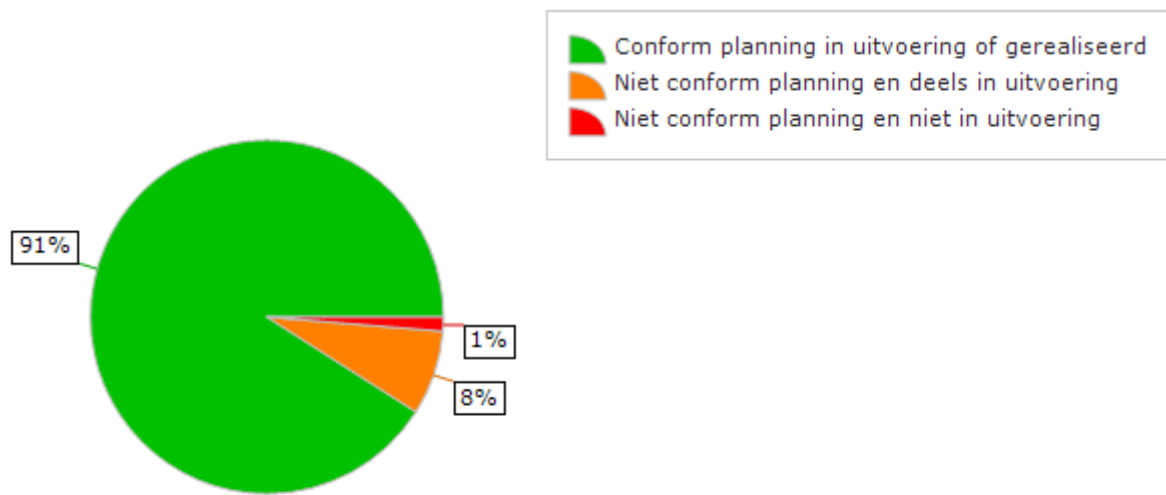
In deze paragraaf is aandacht voor algemene ontwikkelingen landelijk dan wel binnen de gemeente die gedurende het jaar plaatsvinden.

Project Sluitende Meerjarenbegroting (SMB)

Bij de begroting 2024 is het plan van aanpak sluitende meerjarenbegroting vastgesteld. In deze bestuursrapportage heeft dit project geen effect aangezien dit gaat over de jaren vanaf 2025. Het doorlopen van het traject zelf is wel een extra (grijze) activiteit die de uitvoering beïnvloedt omdat het (veel) tijd en aandacht vraagt van de organisatie.

Waar we destijds nog dachten dat 2026 het ravijnjaar betreft, is inmiddels gebleken dat ook al in 2025 een tekort op de begroting te verwachten is en dat de tekorten groter zijn dan eerder gedacht. In de kadernota 2025 bent u geïnformeerd over de aanpak voor de jaren 2025 - 2028. Kort samengevat is dat een zo sluitend mogelijke begroting over het jaar 2025, met een zo klein mogelijk beroep op de algemene reserve. In dit kader onderzoeken we in de aanloop naar de kadernota 2026 verder welke mogelijkheden tot bijsturen er zijn om een sluitend meerjarenperspectief te kunnen bieden vanaf 2026.

1.4 Ontwikkelingen activiteiten

Voor de gedetailleerde toelichting van de activiteiten die niet conform planning verlopen verwijzen we naar de toelichtingen per programma.

1.5 Financiële ontwikkelingen

De ontwikkeling van het begrotingssaldo in 2024 ziet er tot en met deze bestuursrapportage als volgt uit:

(Bedragen x € 1.000)	
Ontwikkeling begrotingssaldo	2024
Stand primitieve begroting	424
Effecten 1e technische wijziging	-5
Saldo aanvang bestuursrapportage	419
Effecten bestuursrapportage	100
Stand na bestuursrapportage	519

Het saldo van deze bestuursrapportage is € 100.000 voordelig, waardoor het saldo van de begroting 2024 op dit moment uitkomt op € 519.000 positief.

In onderstaande tabellen hebben wij zichtbaar gemaakt welke aanpassingen per programma hebben plaatsgevonden. De eerste tabel geeft de mutaties uit deze bestuursrapportage aan per programma, die een effect hebben op de begrotingsruimte.

Mutaties met budgettair effect (x € 1.000)				
Programma	Lasten	Baten	Saldo	Effect
Bestuur en Dienstverlening	53	0	-53	Nadeel
Wonen en Economie	67	0	-67	Nadeel
Leefomgeving en Veiligheid	188	0	-188	Nadeel
Vrije tijd	16	0	-16	Nadeel
Versterking eigen kracht, Ondersteuning en Bescherming	2.190	10	-2.180	Nadeel
Bedrijfsvoering	139	-250	-389	Nadeel
Algemene dekkingsmiddelen	-478	2.514	2.992	Voordeel
Totaal	2.174	2.274	100	Voordeel

Daarnaast worden ook mutaties voorgesteld die budgettair neutraal zijn en over het geheel van de begroting geen effect hebben op het saldo. Per programma treden in de meeste gevallen wel verschuivingen op, zoals uit onderstaand overzicht blijkt.

Budgettair-neutrale mutaties (x € 1.000)				
Programma	Lasten	Baten	Saldo	Effect
Bestuur en Dienstverlening	0	0	0	
Wonen en Economie	72	8.529	8.457	
Leefomgeving en Veiligheid	-1.640	472	2.112	
Vrije tijd	-65	-65	0	
Versterking eigen kracht, Ondersteuning en Bescherming	4.449	2.356	-2.093	
Bedrijfsvoering	1.035	950	-85	
Algemene dekkingsmiddelen	14.727	6.336	-8.390	
Totaal	18.578	18.578	0	Neutraal

Per programma is de ontwikkeling van het saldo als volgt:

Ontwikkeling begrotingssaldo (x € 1.000)			
Programma	Stand na 1e TW	Mutaties	Stand na mutaties
Bestuur en Dienstverlening	-3.471	-53	-3.524
Wonen en Economie	-5.020	8.390	3.370
Leefomgeving en Veiligheid	-16.003	1.924	-14.079
Vrije tijd	-8.743	-16	-8.759
Versterking eigen kracht, Ondersteuning en Bescherming	-64.851	-4.273	-69.124
Bedrijfsvoering	-67.330	-474	-67.804
Algemene dekkingsmiddelen	165.837	-5.399	160.438
Saldo	419	100	519

De mutaties in deze rapportage worden per programma nader toegelicht. In bijlage 3 wordt een overzicht gegeven van de structurele doorwerking van deze bestuursrapportage.

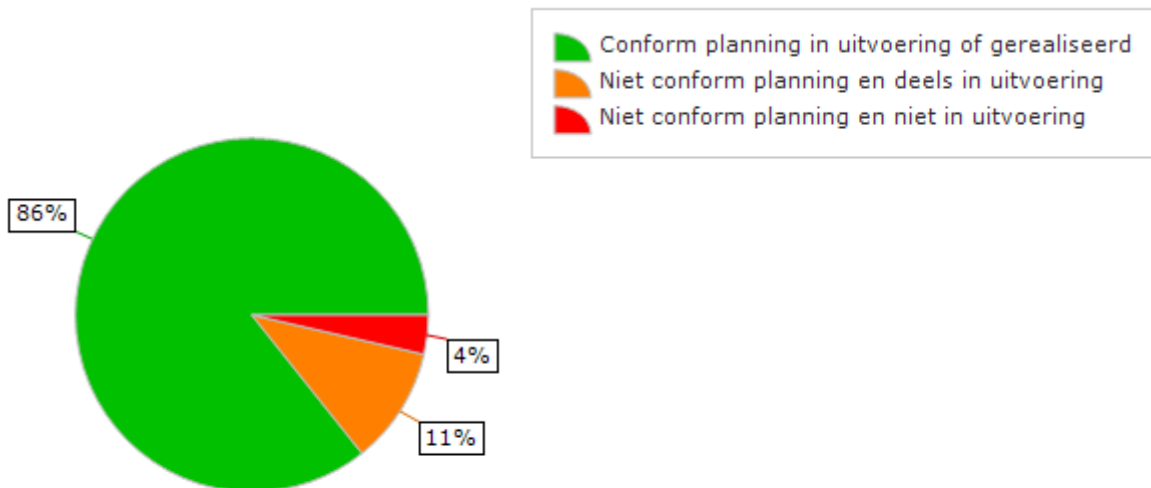
2. Afwijkingen in de uitvoering van de begroting en financiële afwijkingen

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt de stand van zaken van de activiteiten per programma toegelicht. Daarnaast is per programma een tabel opgenomen met de financiële aanpassingen met een toelichting.

2.2 Programma Bestuur en Dienstverlening

Stand van zaken activiteiten

Bestuur

De beleidsvoornemens uit dit programmaonderdeel verlopen grotendeels conform begroting.

Bij doel *D3-A1 We werken samen met de begeleidingscommissie Bestuurlijke en democratische vernieuwing aan een voorstel voor een jongerenraad dat wordt voorgelegd aan de raad.*

Is er wel een oranje score op de activiteit, omdat deze -in overleg met burgemeester, begeleidingscommissie bestuurlijke en democratische vernieuwing en werkgroep jongerenparticipatie- anders is opgepakt dan eerder gedacht. Er is in eerste instantie gekozen voor een voorstel kinderburgemeester (behandeld in de raad op 30 mei 2024). Het voornemen is om aansluitend in 2025 te werken aan een voorstel voor een jongerenraad.

Dienstverlening

We streven naar moderne laagdrempelige dienstverlening: digitaal waar het kan, persoonlijk waar het helpt. Dat lukt in de uitvoering doorgaans goed. Uiteraard houden wij goed vinger aan de pols en sturen bij waar dat helpend is in de klantbeleving. Het snel terugbellen als onze eerstelijns medewerkers niet direct kunnen antwoorden is hierbij een punt van aandacht voor iedere medewerker in de organisatie.

Atrium

De naam Atrium is aangepast naar Stadshuis omdat dit voor bezoekers een logischer benaming is van wat wij intern het Atrium noemen. De verbouwing is, zoals u heeft kunnen zien tijdens de rondleiding, goed op stoom. Fase 1 van de oplevering was begin juni 2024 waarna de Bibliotheek 13 juni is geopend. Een succesvolle kleine openingsfestiviteit is georganiseerd. Op 12 juli is het terug verhuizen naar Stadshuis van Stadswinkel, de afdeling Geynwijs en WIL gepland waar zij zich bij de bibliotheek voegen. Op 19 juli wordt een nadere kennismaking voor de stad en de samenwerkende organisaties met het nieuwe concept georganiseerd. Fase 2 van de oplevering (2e etage en inhuizen GGD) volgt eind 2024. De GGD zal met het consultatiebureau eind december inhuizen terwijl op 6 januari 2025 de grote opening voor alle partners en inwoners is gepland.

Samen met de partners in het Stadshuis bespreken we de samenwerking en kijken we met welke programmering we deze huiskamer van de stad zo goed mogelijk inzetten voor onze inwoners, ondernemers en verenigingen om zo vorm te geven aan een meer integrale dienstverlening. Helaas vraagt het gedrag van sommige (jeugdige) bezoekers extra aandacht om het Stadshuis een schone, hele en veilige plek te laten zijn voor alle bezoekers.

Thema Bestuur: Afwijkingen in de uitvoering**Ambitie 1: De beste, transparante besluiten nemen voor de stad.****Doelstelling(en):**

1. We willen dat de programmabegroting nog meer als sturingsinstrument wordt benut voor het realiseren van ambities in een jaar.
2. We hanteren het NSOB-model (Nederlandse School voor het Openbaar Bestuur) om te bepalen hoe we komen tot een bestuurlijk besluit; daarbij is de mate van participatie afhankelijk van de mate waarin de gemeente een verantwoordelijkheid heeft in het realiseren van prestaties. Besluitvorming is het sluitstuk van een herleidbaar proces waarin de betrokkenheid van stakeholders en inwoners expliciet onderdeel is van het voorstel dat voorligt voor besluitvorming.
3. In de sturing op de gemeenschappelijke regelingen wordt aan de raad een zienswijze gevraagd op de begroting en wordt via een jaarrekening verantwoording afgelegd.
4. We vergemakkelijken de vindbaarheid van informatie voor bestuur en inwoners.

Afwijking uitvoering begroting

Voor deze ambitie zijn er geen afwijkingen op de begroting.

Ambitie 2: Inwoners, ondernemers en instellingen hebben vertrouwen in het lokale bestuur.**Doelstelling(en):**

1. Raad, college en ambtelijke organisatie werken, ieder vanuit een eigen rol en verantwoordelijkheid, samen aan het bereiken van de ambities voor de stad.
2. We onderzoeken hoe burgerbetrokkenheid bij besluitvorming kan worden versterkt.
3. We willen een diverse groep jongeren enthousiasmeren voor en committeren aan de lokale democratie.
4. De gemeente communiceert betrouwbaar, eenduidig en begrijpelijk.
5. Het college geeft pro actief invulling aan haar informatieplicht richting raad, inwoners, ondernemers en organisaties.

6. Raad en college staan in verbinding met de stad.

Afwijking uitvoering begroting

Nr.	Status	Activiteiten 2024
D3-A1		We werken samen met de begeleidingscommissie Bestuurlijke en democratische vernieuwing aan een voorstel voor een jongerenraad dat wordt voorgelegd aan de raad.
Toelichting		In afstemming tussen burgemeester, begeleidingscommissie bestuurlijke en democratische vernieuwing en werkgroep jongerenparticipatie is deze activiteit anders uitgewerkt. Er is in eerste instantie gekozen voor een voorstel kinderburgemeester (behandeld in de raad op 30 mei 2024). Het voornemen is om aansluitend in 2025 te werken aan een voorstel voor een jongerenraad.

Thema Dienstverlening: Afwijkingen in de uitvoering

Ambitie 1: Wij zijn goed bereikbaar voor inwoners, ondernemers en instellingen en betrouwbaar, eenduidig en begrijpelijk in onze contacten.

Doelstelling(en):

1. De gemeente is open, laagdrempelig en goed toegankelijk.
2. Wij leveren onze diensten steeds meer digitaal.
3. Wij zijn snel en makkelijk te bereiken.
4. Onze dienstverlening is betrouwbaar, eenduidig en begrijpelijk.
5. Wij geven waar mogelijk direct en correct antwoord op vragen via alle kanalen.
6. Wij staan voor kwaliteit en handelen meldingen, aanvragen, producten en diensten adequaat en binnen de gestelde termijn af.
7. Het Atrium is dé vindplaats voor informatie en een bezoeker die een hulpvraag heeft voelt zich geholpen ongeacht het loket waar hij aanklopt.

Afwijking uitvoering begroting

Nr.	Status	Activiteiten 2024
D2-A2		De Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer gaat vermoedelijk op 1 juli 2024 in werking treden. Er komt een zorgplicht voor ondersteuning bij alle communicatie met de overheid (ook niet elektronisch).
Toelichting		De nieuwe datum voor invoering van deze wet is naar verwachting 1 januari 2025.

Ambitie 2: We gebruiken digitalisering om onze dienstverlening te verbeteren.

Doelstelling(en):

1. Wij leveren goede en passende manier van dienstverlening die aansluit bij de hulpvraag.

Afwijking uitvoering begroting

Nr.	Status	Activiteiten 2024
D1-A2	●	Door aan te sluiten op de berichtenbox en overheid.nl hebben inwoners en ondernemers 24/7 status-inzicht over belangrijke documenten, wanneer deze verlopen en (opnieuw) aan te vragen zijn.
Toelichting		Dit is onderzocht maar de winst in de dienstverlening is zeer beperkt. Informatie-uitwisseling is alleen eenzijdig (inloggen om een bericht te kunnen lezen). Onze eigen signalering naar inwoners voorziet zonder extra inloggen in die behoefte. Daarom is besloten deze aansluiting niet te gaan realiseren.

Ambitie 3: Wij beheren betrouwbare basisregistraties en leveren diensten en producten van burgerzaken en de burgerlijke stand.

Doelstelling(en):

1. Wij beheren betrouwbare basisregistraties.

Afwijking uitvoering begroting

Nr.	Status	Activiteiten 2024
D1-A1	●	Wij maken de digitale aangifte van geboorte mogelijk.
Toelichting		We zijn nog aan het onderzoeken of de kwaliteit die we willen bieden niet in het geding is door deze stap. Nu de naamkeuzes breder zijn wordt er in de gesprekken regelmatig informatie gegeven aan ouders die als prettig wordt ervaren. Deze stap zou je missen in het digitale proces. Het aantal geboortes ligt rond de 80 per jaar.

Financiële afwijkingen

Bedragen x € 1.000					
		Begroting 2024	Begroting na 1e technische wijziging	Effecten bestuurs rapportage	Begroting na bestuurs rapportage
Bestuur en Dienstverlening					
Exploitatie	Lasten	4.797	4.997	53	5.051
	Baten	1.526	1.526	0	1.526
Saldo		-3.271	-3.471	-53	-3.524

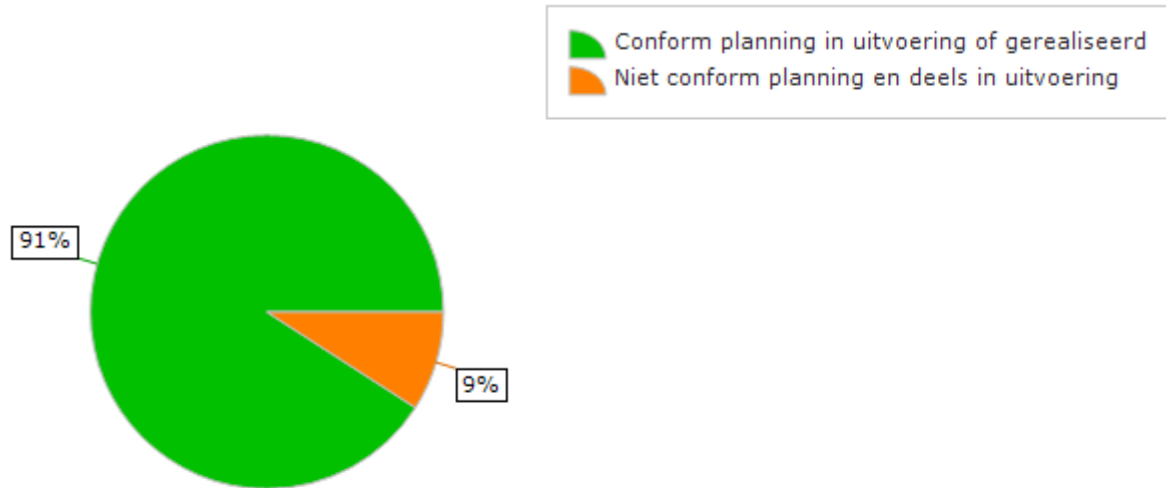
Mutaties met budgettair effect:

Financiële ontwikkeling / afwijking		
Controlekosten accountant		€ 43.300 incidenteel hogere lasten
Onder andere door een grote toename van het aantal SISA regelingen (van 7 naar ca. 40) die onderdeel zijn van een accountantscontrole. Zie RVS 2024-003 "Verlening overeenkomst accountantsdiensten Nieuwegein". Het structurele effect van deze aanpassing is meegenomen in de kadernota 2025.		

Automatiseringskosten		€ 30.000 incidenteel hogere lasten
Om aan de archiefwet te voldoen worden de data van de DIS4All gemigreerd naar de iArchief omgeving. Deze migratie wordt liefst nog in 2024 uitgevoerd.		
Overige kleine afwijkingen		€ 20.000 incidenteel lagere lasten
Binnen het programma zijn er diverse kleine voordelen, die gelet op de geringe omvang, niet nader worden toegelicht.		

2.3 Programma Wonen en Economie

Stand van zaken activiteiten

De activiteiten onder dit programma worden in overwegende mate gerealiseerd conform begroting. Voor het thema Economie zijn er geen afwijkingen. De afwijkingen zien we op het thema wonen. In de paragraaf Afwijkingen in de uitvoering worden deze nader toegelicht.

Wonen

Met het vaststellen van het omgevingsprogramma wonen gaan de doelstellingen in de programmabegroting veranderen; deze worden aangepast in de volgende programmabegroting. Ruimtelijke ontwikkelingen zijn niet altijd goed te voorspellen door uiteenlopende redenen die variëren van uitkomsten uit inspraak, bezwaren tot bouwomstandigheden of fasering. De gedegen voorbereiding maakt dat de inwerkingtreding van de Omgevingswet soepel is verlopen. In mei is de eerste wijziging van het Omgevingsplan Nieuwegein vastgesteld. De verdere implementatie van de Omgevingswet in de vorm van 'de bruidsschat' is een omvangrijk en complex geheel aan regelgeving. De inpassing in de bestaande regelgeving is nieuw en tijd. De verwachting is dat deze in de eerste helft van 2025 ter besluitvorming komt.

De realisatie van woningen in City vordert. De torens van de Doorslagzone hebben hun hoogste punt bereikt. De eerste bewoners van de bebouwing rond Plein 1971 trekken er rond de zomer in. De nieuwe openbare ruimte, met meer groen, wordt zichtbaar. Zo is de tuin bij Point of View geopend. De POP-up, het nieuwe duurzaamheidsloket / bezoekerscentrum, voor City is in gebruik op een nieuwe locatie. Daarnaast zijn er ontwikkelingen in de nabijheid van het Nieuwegeinse stadscentrum zoals het vrijkomen van de locatie Zeepfabriek (voormalige Ecolab- en Henkel-locatie).

In Rijnhuizen zijn en worden onderdelen van het Park Rijnhuizen gerealiseerd zoals de speelvoorziening in Wijnestein en de Watertuin. Ook is gestart met de aanleg van de Laan van Rijnhuizen. Er is een besluit genomen over de definitieve locatie van de school en de voorbereidingen voor de realisatie zijn gestart. De realisatie van het Havenkwartier is gestart. De

verkoop van de woningen voor het project Rijndael was een succes. De woningen aan de Coltbaan 24-25 zijn opgeleverd. Een evaluatie van deze gebiedsontwikkeling is opgesteld.

Het vernieuwde Muntplein is opgeleverd. De start in de nieuwe Betere Buurt Zuilenstein is druk bezocht en levert veel input op voor de verdere planvorming.

In april heeft uw raad het Omgevingsprogramma Wonen unaniem vastgesteld. Als uitwerking van het omgevingsprogramma is het Akkoord Souvereinburg (gemengd wonen voor jongvolwassenen) getekend. We hebben nieuwe prestatieafspraken met de woningcorporaties en de huurdersorganisaties voor de komende vier jaar opgesteld.

In de eerste helft van 2024 hebben we versneld opvang in de Beursfabriek geboden aan inmiddels 200 asielzoekers. We bereiden ons voor op de opvang op de Newtonbaan.

Nadat we de achterstand van 2023 voor de taakstelling van opvang voor statushouders hebben ingelopen, zien we op dit moment een achterstand (ondanks inspanningen van alle partijen) mede door achterstand bij de IND.

Cultuurhistorie

Nieuwegein is voor de tweede keer een van de gemeenten genomineerd voor de BNG-erfgoedprijs 2024. We zijn tweede geworden. Samen met bewoners en andere betrokkenen maken we ons jonge erfgoed beleefbaar middels een wandelroute en is het archeologieproject Nieuwegein Eeuwenoud gemaakt.

Duurzame stad Nieuwegein

Huishoudens met energiearmoede zijn ondersteund met o.a. gratis en volledig ontzorgd aanbod voor woningisolatie, gratis energiebox met advies van een energiecoach en kierdichting via de Fixbrigade en subsidie voor energiezuinig witgoed.

In de wijk Gebouwendriften de eerste wijk die van het aardgas af gaat en wordt aangesloten op het warmtenet duurt de voortgang langer. We hadden meer tijd nodig om met alle partners (bewoners, corporatie en warmtebedrijf) tot een gezamenlijke koers te komen. Verdere uitwerking vindt in het najaar plaats, inclusief de haalbaarheid van de koppeling met de vernieuwing openbare ruimte. Deze ervaringen zetten we in bij de aanpak voor de vervolg(wijk)trajecten aardgasvrij.

Er is een nieuw Natuureducatie programma Nieuwegein 2024-2028. We leggen de focus op de thema's: klimaatadaptatie, biodiversiteit en eetbare natuur en we enthousiasmeren kinderen/gezinnen de natuur van dichtbij ontdekken. De bouw van het nieuwe Milieu Educatie Centrum verloopt vlot en is eind Q4 gereed .

Economie

Vanuit het project toekomstbestendige bedrijventerrein Plettenburg-De Wiers worden de panden of bedrijfsprocessen geïntensiveerd of vernieuwd. We onderzoeken met de ondernemers hoe we het bedrijventerrein toekomstbestendig kunnen maken op het gebied van het duurzaam, weerbaar, groen, verbindend en bereikbaar maken.

Het ontwikkelkader voor de Zeepfabriek is opgesteld. Ondertussen biedt de Zeepfabriek tijdelijk ruimte voor creatieve en startende ondernemers. Daarmee krijgen wij ook inzicht in ruimtebehoefte, de omvang van de vraag, de soorten ondernemers en de praktische aspecten die een dergelijke huisvesting biedt.

De netcongestie en energietransitie bieden zorgen en uitdagingen voor onze ondernemers. In diverse bijeenkomsten zijn we in gesprek gegaan (en gaan we) over de actuele stand van zaken met betrekking tot de netcongestie, de mogelijkheden voor energiebesparing en de ontwikkelingen in de toekomst. Een groep ondernemers op Het Klooster heeft inmiddels een initiatief ontwikkeld om de beperkingen van de netcongestie te verminderen.

Voor de laatste uit te geven kavels van Het Klooster lopen gesprekken om te komen tot de verkoop. Voor deelgebied vier (in noordoosten langs Amsterdam-Rijnkanaal) loopt het bestemmingsplan traject. Voor vier kavels in dit deelgebied vier zijn met de partijen reserveringsbrieven aangegaan.

Thema Wonen: Afwijkingen in de uitvoering

Ambitie 1: Een goede kwaliteit van de fysieke leefomgeving

Doelstelling(en):

1. We werken volledig volgens de Omgevingswet.
2. De omgevingsvisie is de leidraad in al ons handelen.
3. Integraal werken aan de inrichting van de stad via het programma Groei van de Stad.
4. City is de meest duurzame binnenstad van Nederland.

Afwijking uitvoering begroting

Nr.	Status	Activiteiten 2024
D2-A1		In 2024 stellen we vijf omgevingsprogramma's op; wonen, vrije tijd, duurzaamheid & energie, ruimtelijke kwaliteit en bodem & ondergrond.
Toelichting		<ul style="list-style-type: none"> • Omgevingsprogramma Wonen is gereed (2024-044). • Omgevingsprogramma Energietransitie vaststelling verwacht in 2025. • Bodem en ondergrond startnotitie (2024-127). • Omgevingsprogramma Ruimtelijke kwaliteit wordt niet als apart omgevingsprogramma opgesteld maar wordt onderdeel van de ontwikkelkaders voor o.a. Zeepfabriek en Poort van Nieuwegein • Het Omgevingsprogramma Vrije Tijd loopt vertraging op door de extra onderzoeken en personele inzet rondom de besluitvorming en aanleg van het evenemententerrein
D3-A9		De buurt Kerkveld e.o. wordt in 2024 als betere buurt opgeknapt. We voeren de herinrichtingsplannen uit.
Toelichting		Er is meer tijd nodig voor de technische voorbereidingen voordat we de aanbesteding kunnen starten. De vernieuwing van de openbare ruimte schuift door naar 2025
D3-A11		Het ontwerp voor de Gebouwendriften werken we technisch uit in een Definitief Ontwerp en bestek. Parallel hieraan maken we met de buurt het wijkplan voor de warmtetransitie.
Toelichting		Na de uitwerking van het Definitief Ontwerp besluiten we of we doorgaan met het bestek voor de herinrichting van Betere Buurten of dat we de technische voorbereidingen uitstellen tot de warmtetransitie verder is gevorderd.

Ambitie 2: Een woningaanbod dat aansluit bij woonwensen en woningbehoefte van alle inwoners, ook ouderen of mensen met een beperking.

Doelstelling(en):

1. We realiseren in onze woningbouwopgave minimaal 30% sociale huur en 15 % middenhuur.
2. Het aantal doelgroepgerichte woningen stijgt.
3. De doorstroom van ouderen op de woningmarkt stijgt.
4. De verdeling van het aantal schaarse sociale huurwoningen is beter en rechtvaardiger.
5. We voldoen aan de huisvestingstaakstelling voor vluchtelingen, spoedzoekers en statushouders.

Afwijking uitvoering begroting

Nr.	Status	Activiteiten 2024
D4-A1		We implementeren (afhankelijk van demissionaire status kabinet) de diverse woningswetswijzigingen (o.a. de Wet regie volkshuisvesting, Wet goed verhuurderschap, Wet betaalbare huur).
Toelichting		De Wet betaalbare huur is nog niet vastgesteld ; de Tweede Kamer heeft het wetsvoorstel op 25 april 2024 aangenomen maar de Eerste Kamer moet de wet nog behandelen) Implementatie wordt uiteraard opgepakt . De Wet goed verhuurderschap is geïmplementeerd.

Ambitie 3: Behoud en ontwikkeling van het erfgoed, waaronder de beschermde dorpsgezichten, het gebouwde erfgoed, het historisch landschap en de archeologie.

Doelstelling(en):

1. Mensen beleven het Nieuwegeinse erfgoed meer.
2. Particuliere monumenten zijn verduurzaamd.

Afwijking uitvoering begroting

Nr.	Status	Activiteiten 2024
D2-A1		In 2024 evalueren we het effect van onze aanpak voor de verduurzaming van monumenten in de stad met daarbij een advies over aanvullende vervolgmaatregelen.
Toelichting		We beraden ons i.v.m. personele wisselingen over de uitwerking van het beleid verduurzaming monumenten

Ambitie 4: Een klimaatneutrale en duurzame stad, die de gevolgen van klimaatveranderingen aan kan.

Doelstelling(en):

1. In 2040 is Nieuwegein klimaatneutraal.
2. Nieuwegein is zo veel mogelijk klimaatadaptief.
3. Nieuwegein is zo veel mogelijk circulair.
4. Verduurzaming bedrijventerreinen.
5. Het netcongestieprobleem is hanteerbaar.

Afwijking uitvoering begroting

Voor deze ambitie zijn er geen afwijkingen op de begroting.

Thema Economie: Afwijkingen in de uitvoering

Ambitie 1: Nieuwegein is een bedrijvige stad in een sterke regio.

Doelstelling(en):

1. Nieuwegein heeft een gezond ondernemersklimaat.
2. Ondernemers ondernemen niet alleen voor zichzelf, maar ook voor een welvarend Nieuwegein.
3. We kennen onze ondernemers en hun behoeften.
4. We hebben een gevarieerd winkelaanbod dat aansluit op de klantvraag.
5. We maken regionaal afspraken om te komen tot een goede regionale programmering van bedrijven en kantoren.

Afwijking uitvoering begroting

Voor deze ambitie zijn er geen afwijkingen op de begroting.

Financiële afwijking

<i>Bedragen x € 1.000</i>					
Wonen en Economie		Begroting 2024	Begroting na 1e technische wijziging	Effecten bestuurs rapportage	Begroting na bestuurs rapportage
Exploitatie	Lasten	43.419	43.414	62	43.476
	Baten	40.303	40.303	-5	40.298
Reserves	Lasten	2.674	2.674	83	2.757
	Baten	766	766	8.456	9.222
Saldo		-5.025	-5.020	8.307	3.287

Mutaties met budgettair effect:

Financiële ontwikkeling / afwijking		
Omgevingswet		€ 66.500 structureel hogere lasten
Met de invoering van de omgevingswet is een nieuw systeem in gebruik genomen voor het verstrekken van de omgevingsvergunningen. Deze lasten zijn structureel. Met ingang van 2025 wordt dit betrokken bij de berekening van de tarieven. Voor 2024 stellen we voor dit bedrag te onttrekken vanuit de reserve WABO.		

Reserve Wabo			€ 66.500 incidentele onttrekking reserve
Voorgesteld wordt om de hogere lasten van € 66.500 van de omgevingswet voor 2024 te onttrekken aan de reserve Wabo.			

Budgettair-neutrale mutaties:

Financiële ontwikkeling / afwijking			
Subsidie voor klimaat en energiebeleid (CDOKE)			€ 279.000 incidenteel hogere lasten € 279.000 incidenteel hogere baten
De rijkssubsidie voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE) is hoger dan oorspronkelijk begroot voor 2024. Zowel de baten als de lasten worden opgehoogd met € 279.000.			

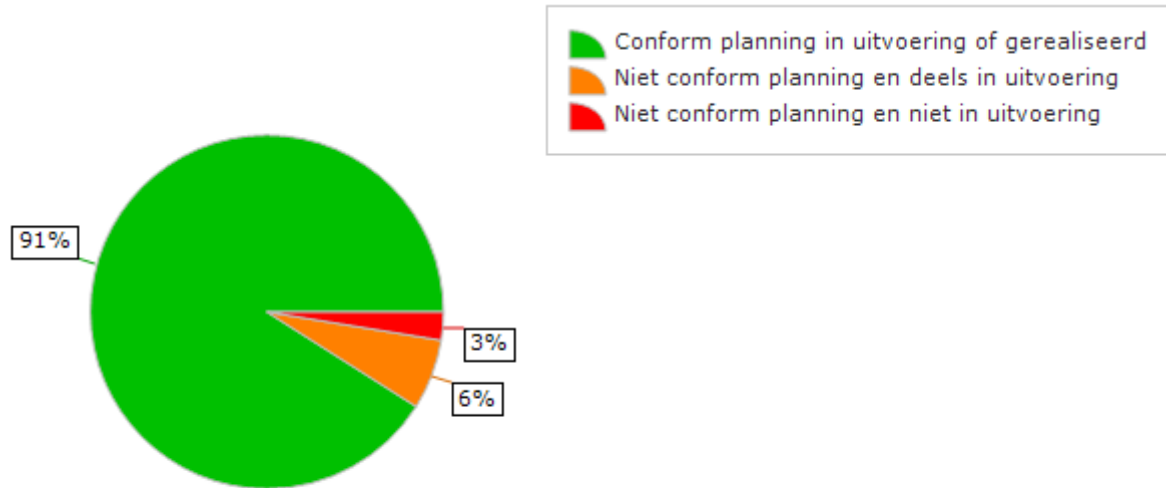
Subsidie voor energiearmoede in de wijk			€ 284.000 incidenteel lagere lasten € 284.000 incidenteel lagere baten
De rijkssubsidie voor energiearmoede in de wijk is met succes in 2023 uitgegeven. De raming voor 2024 wordt nu hiermee verlaagd. Deze subsidie was bedoeld voor 2023 met een uitloop naar 2024.			

Wijziging reserve Betere buurten			€ 8.390.000 naar ander programma
In de meerjarenbegroting 2024-2027 is besloten om de reserves Betere Buurten en Nota Kapitaalgoederen samen te voegen in de nieuw gevormde reserve 'Betere buurten en beheerplannen'. Via deze mutatie wordt het resterende saldo van de reserve Betere buurten onttrokken. Deze wordt gestort in de nieuwe reserve, die binnen het programma Algemene dekkingsmiddelen valt en daar is toegelicht.			

Storting opbrengst pauzelandschap Galecopperzoom van de reserve Grondbedrijf naar de reserve Merwedelijn			€ 83.000 vanuit ander programma
De reserve ten behoeve van de Activiteiten A12-zone en Merwedelijn is bij de begroting 2024 ingesteld. Deze wordt onder andere gevoed door tijdelijke huuropbrengsten vanuit het pauzelandschap Galecopperzoom. Deze zijn over 2023 in eerste instantie toegevoegd aan de reserve Grondbedrijf, voorgesteld wordt om deze nu te onttrekken aan de reserve Grondbedrijf (programma Algemene dekkingsmiddelen) en toe te voegen aan de - in 2024 nieuw gevormde - reserve Merwedelijn.			

2.4 Programma Leefomgeving en Veiligheid

Stand van zaken activiteiten

Leefomgeving

Kijkend naar de activiteiten kunnen we concluderen dat de meeste zaken - conform beheerplannen 2024-2027 - op schema liggen. Enkele activiteiten duren wat langer dan vooraf ingeschat en slechts een enkele schuift om goede reden(en) mogelijk door naar het volgende jaar. Extra aandacht is er voor die activiteiten die niet volledig volgens plan verlopen, bijvoorbeeld door koppeling met andere projecten (Verkeersregelingsinstallaties), nog in te vullen vacatures (afval), langere doorlooptijd door bijvoorbeeld bezwaren van inwoners (mobiliteit).

Naar aanleiding van het naderende einde van de looptijd van het grondstoffeninzamelplan 2021-2024 constateren wij dat meer tijd nodig is om de actiepunten te implementeren en de doelstellingen te behalen. Daarom vragen wij om het grondstoffeninzamelplan Nieuwegein 2021-2024 'Meer grip op grondstoffen' met twee jaar te verlengen tot en met 2026. De raad is hierover geïnformeerd door middel van een Raadsinformatiebrief van 06-06-2024 (2024-166), waarin de tussenstand van de resultaten van het plan tot eind 2023 is opgenomen.

Om het herstel van de Plettenburgsebrug uit te voeren waren nadere onderzoeken nodig. Uit deze nadere onderzoeken en herberekeningen is gebleken dat meer maatregelen nodig zijn dan vooraf aangenomen. Concrete maatregelen worden momenteel uitgewerkt waarna duidelijk wordt wat de financiële consequenties zijn.

Momenteel zijn wij bezig met het analyseren van de beheeropties van een stuk beschoeiing langs de Hollandse IJssel waarvan werd gedacht dat het beheer bij HDSR lag, maar nader onderzoek van eigendomsgrenzen uitwijst dat het beheer bij de gemeente ligt.

De roltrap in City (de kuil) heeft veel last van storingen; beheer van dit type roltrap in de buitenruimte is complex. We onderzoeken nu opties van of beheer, of verwijderen van de roltrap.

Deze activiteiten zijn niet in de beheerplannen opgenomen en is er geen beschikbare planning of budget. Hiertoe volgt een collegevoorstel, met daarbij de mogelijkheden en bijbehorende financiële gevolgen.

In de eerste helft van 2024 zijn we aan de slag gegaan met de uitkomsten van het Rekenkamerrapport. In de 2^e helft van 2024 presenteren we een vernieuwde en geactualiseerde PEX. In deze PEX krijgen de nieuw opgestelde MJOP's een plaats. De zonnepanelen op de parkeergarage van het Theater voorzien inmiddels een groot aantal e-laders.

Na de instorting van de hellingbanen van het Antoniusziekenhuis hebben we met een projectgroep gezocht naar en een oplossing gevonden voor de acute (parkeer)vraag van het ziekenhuis.

Veiligheid

De activiteiten van het onderdeel veiligheid binnen het programma leefomgeving en veiligheid zijn erop gericht dat wij:

- Criminaliteit, dreigende openbare ordeverstoringen en overlastgevende situaties voorkomen. Hierbij ligt in 2024 de nadruk op de volgende thema's:
  - Georganiseerde ondermijnende criminaliteit;
  - Jonge aanwas en doorgroeiers;
  - Digitale veiligheid;
  - Woonfraude.
- Voorbereid zijn om effectief en adequaat te reageren op rampen en crises;
- Milieu en veiligheidsrisico's beheersen bij onder meer het bouwen, gebruiken en slopen van gebouwen en inrichtingen;
- Gelijke kansen bevorderen van de inwoners van de centrale as.

Het grootste deel van de in dit jaar geplande activiteiten voeren wij uit. Samen met wijkbewoners, ondernemers en partners vergroten wij bewustwording en de weerbaarheid en verbeteren wij de sociale en fysieke veiligheid. Daarnaast stellen wij een nieuw Integraal Veiligheidsplan (IVP) vast. Voorafgaand aan het opstellen van het IVP halen wij bij onze inwoners, interne en veiligheidspartners informatie op wat in hun ogen prioriteiten zijn op het gebied van veiligheid en deze informatie gebruiken wij als input voor het opstellen van het IVP. Het waarborgen en vergroten van de veiligheid binnen Nieuwegein kan namelijk niet zonder samenwerking met deze partijen.

Thema Leefomgeving: Afwijkingen in de uitvoering

Ambitie 1: Nieuwegein heeft een goede waterhuishouding.

Doelstelling(en):

1. Nieuwegein heeft voldoende kwalitatief water.
2. De riolering is goed onderhouden.
3. De waterhuishouding is toegerust op de huidige en toekomstige situatie.

Afwijking uitvoering begroting

Voor deze ambitie zijn er geen afwijkingen op de begroting.

Ambitie 2: Een stad die kwalitatief goede en voldoende voorzieningen en groen biedt om te kunnen recreëren, ondernemen en te verplaatsen of verblijven.

Doelstelling(en):

1. Het openbare groen is adequaat onderhouden.
2. We vergroten het aandeel groen in de stad.
3. In toenemende mate is ons groen biodivers.
4. Betrokken inwoners die zich mede-eigenaar voelen van ons groen.
5. Er zijn voldoende en goed onderhouden mogelijkheden om te spelen.

Afwijking uitvoering begroting

Voor deze ambitie zijn er geen afwijkingen op de begroting.

Ambitie 3: We zorgen voor minder druk op de bereikbaarheid, het verkeer in Nieuwegein verloopt veilig, vlot en comfortabel.

Doelstelling(en):

1. Nieuwegein is goed bereikbaar.
2. In Nieuwegein staan naar behoefte elektrische laadpalen met daarbij een concurrerende prijsgarantie voor de gebruikers.
3. Groei aandeel andere vervoersvormen is groter dan groei aandeel auto. Onder andere doordat we goede faciliteiten hebben voor fietsers en openbaar vervoer.
4. Het onderhoud van de openbare verlichting is goed geregeld.

Afwijking uitvoering begroting

Nr.	Status	Activiteiten 2024
D1-A9		Een half jaar na start van de pilot 'knip Batauweg', voeren we een tussentijdse evaluatie uit. Op basis van de resultaten bepalen we of de pilot ongewijzigd wordt voortgezet, wordt aangepast of stopgezet.
Toelichting		Er loopt een beroepsprocedure. Daardoor vertraagt de pilot.
D3-A1		We realiseren een permanente fietsenstalling aan de zuidzijde van City.
Toelichting		De permanente fietsenstalling is vooralsnog voorzien op de locatie van het huidige politiebureau. De ontwikkeling daarvan start pas in 2026 en zal naar verwachting in 2028 worden opgeleverd. Overigens zal ook hier dit jaar nog een tijdelijke fietsenstalling gerealiseerd worden

Ambitie 4: Afval: zo min mogelijk en zo verantwoord mogelijk.

Doelstelling(en):

1. Hoeveelheid (rest)afval verlagen.
2. Kwaliteit van de ingezamelde huishoudelijke stromen verhogen.
3. Hergebruik verbeteren.

Afwijking uitvoering begroting

Voor deze ambitie zijn er geen afwijkingen op de begroting.

Ambitie 5: Parkeren; voldoende mogelijkheden met oog voor verschuiven van de auto naar andere mobiliteitsoplossingen.

Doelstelling(en):

1. De parkeerdruk is in balans.
2. Iedereen parkeert op een passende plek.
3. Bestuurders weten snel en makkelijk de garages te vinden.
4. De parkeerexploitatie laat een stabiel beeld zien.

Afwijking uitvoering begroting

Nr.	Status	Activiteiten 2024
D1-A1	●	Er wordt invulling gegeven aan de detaillering van de parkeerafspraken met CityPromenade over een deelautoconcept in de parkeergarage Theater.
Toelichting		Op dit moment vindt deze uitwerking plaats. Het definitieve resultaat wordt in 2025 opgeleverd.
D2-A2	●	Wij kijken intergraal naar de benodigde aanpassing van het parkeerroute-informatiesysteem.
Toelichting		In de tussentijd kijken we continue of de bewegwijzering voor het parkeren adequaat is en werkt. Voor de definitieve situatie zal naar verwachting een andere invulling van het informatiesysteem wenselijk zijn. Onderzoek naar de meest wenselijke opzet moet nog worden opgestart.

Thema Veiligheid: Afwijkingen in de uitvoering

Ambitie 1: Voorkomen van criminaliteit, dreigende openbare ordeverstoringen en overlastgevende situaties.

Doelstelling(en):

1. De kans op georganiseerde ondermijnende criminaliteit in de gemeente is steeds kleiner.
2. De kans dat jongeren in de (drugs)criminaliteit belanden of hierin verder afglijden is steeds kleiner.
3. De weerbaarheid van inwoners en ondernemers in Nieuwegein tegen digitale en gedigitaliseerde criminaliteit is zo groot mogelijk.
4. We beschermen (met de aanpak woonfraude) de bestaande woningvoorraad, eerlijke woonruimteverdeling en betere doorstroming.
5. We hebben minder overige soorten criminaliteit, dreigende openbare ordeverstoringen en overlastgevende situaties.

Afwijking uitvoering begroting

Nr.	Status	Activiteiten 2024
D1-A3		Ons bestuurlijk instrumentarium wordt versterkt door onze APV en bestaat beleid up to date te houden en nieuw beleid te ontwikkelen. Zo breiden we ons mensenhandelbeleid uit met beleid over arbeidsuitbuiting en criminele uitbuiting en voeren wij dit beleid uit.
Toelichting		Onze APV is en wordt in 2024 up-to-date gehouden. Het huidige mensenhandelbeleid wordt in 2024 niet uitgebreid met beleid over arbeidsuitbuiting en criminele uitbuiting, omdat er keuzes gemaakt moesten worden over de capaciteitsverdeling voor op de korte termijn binnen het team Openbare Orde en Veiligheid. Hierbij heeft het vormgeven van het integraal veiligheidsbeleid 2025-2028 de komende maanden de prioriteit. In de uitvoering van het huidige mensenhandelbeleid worden de thema's arbeidsuitbuiting en criminele uitbuiting wel meegenomen, bijvoorbeeld bij het geven van trainingen over wat mensenhandel is en hoe het te signaleren is. Daarnaast blijft In de uitvoering binnen de aanpak van de uitbuitingsvormen gewerkt worden aan de samenwerking en onderlinge afspraken, bijvoorbeeld met de aanpak van georganiseerde ondermijnende criminaliteit en met de aanpak van jonge aanwas en doorgroeiers. Dit draagt bij aan het tot stand komen van het uiteindelijke beleidsstuk.
D5-A4		We voeren een pilot uit met cameratoezicht op een hotspot om criminaliteit en/of overlast te voorkomen op het moment dat er zich een situatie voordoet die past binnen de kaders voor het inzetten van tijdelijk cameratoezicht.
Toelichting		Momenteel heeft er zich nog geen situatie voorgedaan die past binnen de kaders voor het inzetten van tijdelijk cameratoezicht. Op het moment dat er zich in 2024 wel een situatie voordoet die past binnen de kaders voeren wij deze pilot uit.

Ambitie 2: Voorbereid zijn om adequaat en effectief te reageren op rampen en crises.

Doelstelling(en):

1. Het optimaliseren van de lokale bezetting bevolkingszorg om ten tijde van een ramp of crisis snel en effectief hulp te kunnen bieden aan de (niet zelfredzame) inwoners en waarbij in samenwerking met onze veiligheidspartners de zelfredzaamheid van onze inwoners wordt vergroot.

Afwijking uitvoering begroting

Nr.	Status	Activiteiten 2024
D1-A3		Inzet van een multidisciplinaire oefening in de gemeente.
Toelichting		Het organiseren van een multidisciplinaire oefening in de gemeente Nieuwegein wordt doorgeschoven naar 2025, omdat er keuzes gemaakt moesten worden over de capaciteitsverdeling voor de korte termijn binnen het team Openbare Orde en Veiligheid. Hierbij heeft het vormgeven van het integraal veiligheidsbeleid 2025-2028 de komende maanden de prioriteit. Het niet organiseren van deze oefening in 2024 staat los van het trainen en getraind houden van medewerkers.

Ambitie 3: Beheersen van milieu- en veiligheidsrisico's bij onder meer het bouwen, gebruiken en slopen van gebouwen en inrichtingen.

Doelstelling(en):

1. We hebben constructief veilige bouwwerken en inrichtingen en beheersen de milieurisico's binnen de gemeente.
2. Versterking samenwerking op toezichtstaken.

Afwijking uitvoering begroting

Voor deze ambitie zijn er geen afwijkingen op de begroting.

Ambitie 4: Verkleinen van de kansenongelijkheid van de inwoners van de centrale as.

Doelstelling(en):

1. Waar wij in 2023 hebben gebouwd aan de ambities en doelstellingen en onze samenwerking, gaan wij hier in 2024 mee verder en maken wij de slag richting de uitvoering.

Afwijking uitvoering begroting

Voor deze ambitie zijn er geen afwijkingen op de begroting.

Financiële afwijking

Bedragen x € 1.000					
		Begroting 2024	Begroting na 1e technische wijziging	Effecten bestuurs rapportage	Begroting na bestuurs rapportage
Leefomgeving en Veiligheid					
Exploitatie	Lasten	38.155	40.171	-1.452	38.720
	Baten	23.963	23.963	472	24.436
Reserves	Lasten	0	0	0	0
	Baten	205	205	0	205
Saldo		-13.987	-16.003	1.924	-14.079

Mutaties met budgettair effect:

Financiële ontwikkeling / afwijking	
Openbare Verlichting	€ 210.000 incidenteel hogere lasten
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Aansluitkosten Stedin (hogere lasten € 135.000)</i> Onderdeel van het leasecontract met Citytec is de vervanging van 1.500 masten en 9.000 armaturen, gedurende de contractperiode van 2015-2024. Dit jaar moeten nog 442 lichtmasten vervangen worden. De kosten voor de vervanging van de masten zijn onderdeel van het leasecontract terwijl de aansluitkosten op het energienet van netbeheerder Stedin buiten de scope van het contract vallen en voor rekening zijn van de Gemeente Nieuwegein. Deze kosten zijn niet begroot. Bij het opstellen van de begroting hadden we onvoldoende actuele informatie van Citytec over de status van het vervangingsplan. Hierdoor was er toen geen inzicht in het nog te vervangen aantal masten voor het einde van 2024.. • <i>Vervanging lichtspots Oud Vreeswijk (hogere lasten € 50.000)</i> Door een noodzakelijke verhoging van het waterpeil door HDSR zijn lichtspots op de kademuur en 3 bruggen in Oud Vreeswijk beschadigd geraakt. • <i>Migratie van G2 naar G4 mobiel netwerk (hogere lasten € 25.000)</i> Noodzakelijke vervanging van gateways voor smart lighting in verband met overgang van G2 naar G4 netwerk. 	

Straatreiniging	€ 100.000 incidenteel lagere lasten
Reiniging City; vanwege bouwactiviteiten is het te reinigen gebied tijdelijk kleiner.	

Energiekosten	€ 170.000 structureel hogere lasten
In 2023 waren de energiekosten - onder andere door een hoge eindafrekening in de maand december - veel hoger dan begroot. De begroting 2024 is hier echter niet op aangepast. Op basis van de realisatie in de eerste 6 maanden van 2024 is structurele aanpassing van de begroting op een aantal onderdelen noodzakelijk: VRI (hogere lasten € 50.000), Civiele kunstwerken (hogere lasten € 70.000) en walstroombeheer (hogere lasten € 50.000). Met behulp van een energiemonitoringstool proberen we beter inzicht te krijgen in de energiekosten.	

Overige kleine aanpassingen	€ 24.000 incidenteel lagere lasten
Binnen het programma zijn er diverse kleine voordelen, die gelet op de geringe omvang, niet nader worden toegelicht.	

Budgettair-neutrale mutaties:

Financiële ontwikkeling / afwijking	
Ontwikkeling kosten riolering	€ 275.000 structureel hogere lasten € 200.000 structureel lagere lasten € 75.000 uit egalisatievoorziening
Structurele aanpassing van de begroting is nodig door hogere energiekosten (hogere lasten € 275.000). Financiële dekking ontstaat door verlaging van de post Diverse kosten (lagere lasten € 200.000) en € 75.000 onttrekking uit de voorziening Rioolrechten in 2024. Vanaf 2025 wordt het saldo betrokken bij de tariefberekening van de rioolheffing.	

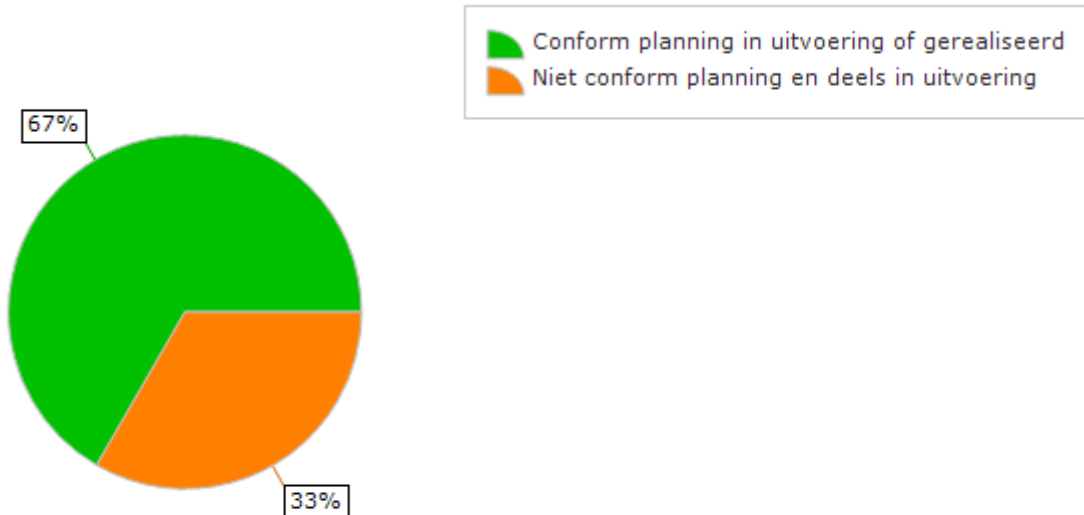
Vrijval kapitaallasten openbaar domein	€ 68.000 incidenteel lagere lasten reservemutatie in alg. dekkingsmiddelen
Een aantal kredieten voor groot onderhoud en vervangingen in de openbare ruimte zijn in 2023 afgesloten vanwege de nieuwe beheerplannen. Voor 2024 leidt dit tot een vrijval van kapitaallasten. In de komende jaren worden deze werkzaamheden conform de nieuwe beheerplannen uitgevoerd. Door deze lagere lasten wordt de onttrekking aan de reserve Betere buurten en beheerplannen in 2024 verlaagd (algemene dekkingsmiddelen).	

Programma Leefbaarheid en Veiligheid	€ 2.112.000 naar ander programma
Binnen dit begrotingsprogramma (Leefomgeving en veiligheid) zijn middelen opgenomen voor de aanpak Leefbaarheid en veiligheid. Inmiddels is deze aanpak in uitvoering en vinden de (meeste) activiteiten plaats binnen het begrotingsprogramma Versterking eigen Kracht, Ondersteuning en Bescherming (VEKOB). Zodoende worden de hiervoor bestemde middelen toegevoegd aan dit begrotingsprogramma. Dit betreft een administratieve en budgetneutrale verschuiving tussen programma's. Het betreft voor deze raadsperiode bestemde middelen voor deze aanpak (€ 1.650.000) en middelen specifiek hiervoor ontvangen door het Rijk (€ 462.000).	

Aanpak Jonge aanwas en doorgroeiers	€ 397.000 incidenteel hogere lasten € 397.000 incidenteel hogere baten
Binnen de subsidieregeling is er aanvullend geld beschikbaar gesteld voor jeugdreclassering waardoor er extra interventies kunnen worden ingezet voor de doelgroep. Deze middelen worden toegevoegd aan de aanpak Jonge aanwas en doorgroeiers. In 2024 gaat het om € 397.000. Hiertegenover staan inkomsten vanuit het rijk, waardoor de baten en lasten gelijk lopen.	

2.5 Programma Vrije Tijd

Stand van zaken activiteiten

Met de activiteiten in het programma Vrije Tijd dragen wij eraan bij dat inwoners in Nieuwegein zich zinvol en gezond kunnen ontspannen, in hun vrije tijd van alles kunnen ondernemen en anderen kunnen ontmoeten. Vanuit ontmoeting ontstaat gemeenschapszin en dat is een belangrijke kernwaarde in de Koers Sociaal Domein.

De in 2024 geplande activiteiten verwachten we grotendeels uit te voeren. Enkele aandachtspunten zijn:

- Het Omgevingsprogramma Vrije Tijd loopt vertraging op door de extra onderzoeken en personele inzet rondom de besluitvorming en aanleg van het evenemententerrein.
- Initiatieven zijn gestart om het watererfgoed van Vreeswijk beter zichtbaar te maken. Het maken van een concreet plan hangt samen met het nieuwe uitvoeringsprogramma Erfgoed.
- De verbouwing van de museumfunctie op het Natuurkwartier is uitgesteld in afwachting van een positioneringsplan en het project Sluitende Meerjarenbegroting. Noodzakelijke renovaties worden binnen het beschikbare budget uitgevoerd.

Een aantal recent behaalde successen:

- Na de verwijdering van de Boogbrug A2 over de Lek in 2021, droeg Rijkswaterstaat € 25.000 bij aan een herdenkingsproject. Samen met bijdragen van Nieuwegein en Vijfheerenlanden (elk € 10.000) zullen historische verenigingen kunstwerken realiseren met delen van de oude brug, waarvan de plannen op 17 juni 2024 werden gepresenteerd.
- De Dag van de Vaart op 14 april is goed bezocht en de samenwerkingen tussen organisaties in de stad zijn verder versterkt.

Thema Vrije Tijd: Afwijkingen in de uitvoering

Ambitie 1. Inwoners hebben de ruimte om in hun vrije tijd zelf en met anderen actief te zijn en initiatieven te nemen.

Doelstelling(en):

1. De openbare ruimtes in en om Nieuwegein worden verbeterd, waardoor de omgeving aantrekkelijker is om te recreëren en te ontmoeten.

Afwijking uitvoering begroting

Voor deze ambitie zijn er geen afwijkingen op de begroting.

Ambitie 2. Inwoners kunnen gebruik maken van voorzieningen voor activiteiten die hen een zinvolle en gezonde vrijetijdsbesteding geven.**Doelstelling(en):**

1. We verbeteren de toegankelijkheid en vindbaarheid van activiteiten in Nieuwegein, zodat meer mensen hier gebruik van kunnen maken.

Afwijking uitvoering begroting

Nr.	Status	Activiteiten 2024
D1-A1		We stellen een omgevingsprogramma Vrije Tijd op. Dit programma biedt een meerjarenperspectief gericht op ambities in de Omgevingsvisie op het gebied van vrije tijd en het beleven van de stad. Hierbij is een van de uitgangspunten de toegankelijkheid en vindbaarheid van activiteiten.
Toelichting		Het Omgevingsprogramma Vrije Tijd loopt vertraging op door de extra onderzoeken en personele inzet rondom de besluitvorming en aanleg van het evenemententerrein. Dit onderwerp brengt veel teweeg in de stad en er was rondom de besluitvorming veel inzet nodig om o.a. de participatie goed te begeleiden en honderden inwonersvragen te beantwoorden. Er is een Q&A opgesteld om de stroom inwonersvragen enigszins te kunnen controleren.

Ambitie 3. We vergroten de aantrekkingskracht van Nieuwegein op inwoners, toeristen en recreanten.**Doelstelling(en):**

1. We versterken de beleving van erfgoed en historie in Nieuwegein voor bewoners en bezoekers.

Afwijking uitvoering begroting

Nr.	Status	Activiteiten 2024
D1-A2		We breiden de museumfunctie op het Natuurkwartier uit. We investeren in de verbouwing van het voorhuis van de monumentale boerderij in 2024, zodat dit betrokken kan worden bij het bestaande museum Warsenhoeck.
Toelichting		In afwachting van een positioneringsplan van de Historische Kring Nieuwegein voor het museum Warsenhoeck en rekening houdend met het perspectief van een sluitende Meerjarenbegroting, wordt een verbouwing uitgesteld. Noodzakelijke renovaties worden binnen het daarvoor beschikbare budget uitgevoerd.

Financiële afwijking

Bedragen x € 1.000					
Vrije tijd		Begroting 2024	Begroting na 1e technische wijziging	Effecten bestuurs rapportage	Begroting na bestuurs rapportage
Exploitatie	Lasten	9.406	9.449	-49	9.400
	Baten	706	706	-65	641
Saldo		-8.700	-8.743	-16	-8.758

Mutaties met budgettair effect:

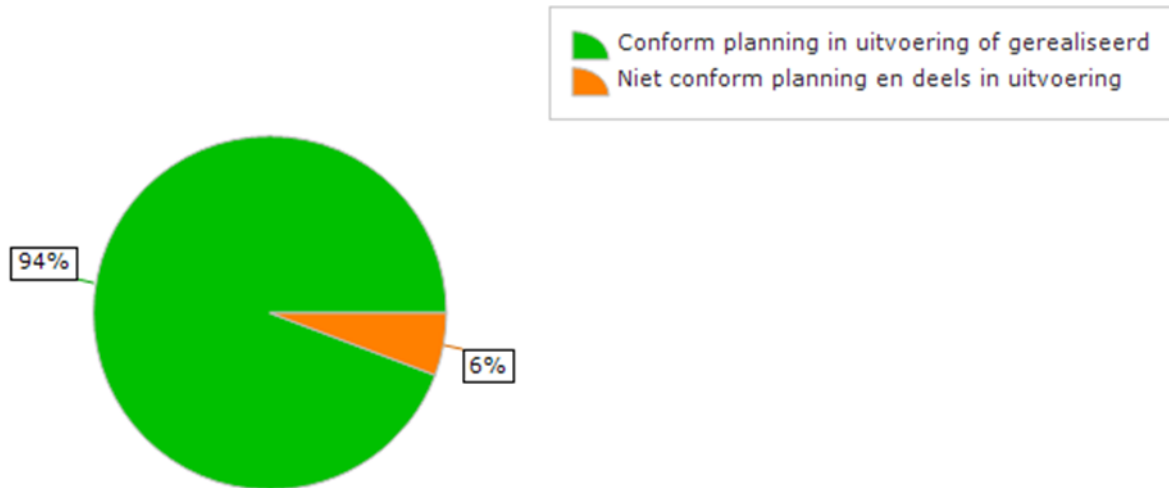
Financiële ontwikkeling / afwijking		
Overige kleine mutaties		€ 16.000 incidenteel hogere lasten
Binnen het programma zijn er diverse kleine mutaties, onder andere de rentelasten Evenemententerrein. Deze worden gelet op de geringe omvang, niet nader toegelicht.		

Budgettair-neutrale mutaties:

Financiële ontwikkeling / afwijking		
NV Verbindion		€ 64.900 incidenteel lagere lasten € 64.900 incidenteel lagere baten
De lasten voor de DVO Verbindion zijn technisch gecorrigeerd in verband met de compensabele btw. als gevolg hiervan dalen ook de baten voor de SPUK-sport.		

2.6 Programma Versterking eigen kracht, Ondersteuning en Bescherming

Stand van zaken activiteiten

De activiteiten vanuit het programma Versterking Eigen Kracht, Ondersteuning & Bescherming zijn erop gericht dat wij inwoners:

- zoveel als mogelijk op eigen kracht, goed en gezond kunnen leven. En, als dat (even) niet lukt, wij ondersteuning en bescherming bieden;
- leermogelijkheden en ruimte bieden om hun eigen keuzes te maken en op eigen kracht problemen op te lossen;
- helpen problemen te voorkomen (preventie) en ondersteuning bieden waar dat nodig is;
- bescherming bieden door in te grijpen als kinderen niet veilig kunnen opgroeien, als volwassenen niet voor zichzelf kunnen zorgen en/of anderen in gevaar brengen.

Nagenoeg alle dit jaar geplande activiteiten verwachten we uit te voeren. De huidige verwachting is dat slechts één activiteit vertraging oploopt ("preventief budgetbeheer"). De vertraging wordt veroorzaakt doordat het Rijk ons opdracht heeft gegeven om het hulpaanbod in de regio te harmoniseren. Deze afstemming vraagt tijd.

Bij deze prognose geldt de kanttekening dat het project Sluitende Meerjarenbegroting (SMB) op onderdelen nog tot vertraging kan leiden. Dit hangt af van de mate waarin dit project een beroep doet op onze personele capaciteit.

Enkele voorbeelden van resultaten in het eerste halfjaar van 2024:

- De Koers Sociaal Domein is vastgesteld waarmee de richting voor de langere termijn is aangegeven: de drie speerpunten gemeenschapszin, bestaanszekerheid en toekomstbestendige zorg & ondersteuning fungeren als criteria voor hetgeen waar we vanuit het sociaal domein op inzetten.
- Met de ondertekening van het akkoord Souvereinburg door diverse partijen kan de communityaanpak verder vorm krijgen.

- In het kader van het uitvoeringsprogramma Inclusie is onder meer een samenwerking gestart met het Regenboogcafé IJsselstein-Nieuwegein (aftrap in de KOM na voorstelling 'Boys Won't Be Boys'), zijn criteria voor toegankelijkheid opgenomen in de Leidraad Openbare Ruimte,) en is het Street Art Festival met het thema Inclusie georganiseerd. Ook maken wij gebruik van ervaringsdeskundigheid in het inclusiepanel, bijvoorbeeld bij de nieuwe inrichting van het Atrium in het Stadhuis.
- We hebben tijdens de Week van het Geld 2024 jongerendebat georganiseerd voor en door jongeren over het onderwerp armoede in Nieuwegein. Aan hen werd vooral ook advies en tips gevraagd om als gemeente mee te nemen bij het ontwikkelen van beleid en activiteiten. Waar lopen jongeren tegenaan en wat hebben zij nodig? Aan dit jongerendebat hebben ongeveer 300 jongeren meegedaan. Tegelijkertijd werd samen met de Nederlandse Vereniging voor Banken en de politie, les gegeven op het Oosterlicht College Nieuwegein over de Geldezel problematiek. Een indrukwekkende les, waarbij bewustwording van de gevaren op dit moment duidelijk werden gemaakt. In totaal zijn er op deze dag 800 jongeren in Nieuwegein bewust bezig geweest met onderwerpen als armoede en dreigende financiële problemen. Een bereik om trots op te zijn en wat duidelijk maakte dat we het gesprek met jongeren moeten blijven voeren, om te weten wat zij nodig hebben en bij hun leefwereld aan te sluiten.

Thema Versterking eigen kracht: Afwijkingen in de uitvoering

Ambitie 1: Inwoners zijn in staat op eigen kracht en gezond te leven.

Doelstelling(en):

1. Onderwijshuisvesting en sportaccommodaties worden vernieuwd om te kunnen zorgen voor goed onderwijs.
2. We werken aan een hartveilig Nieuwegein en optimaliseren een dekkend AED-netwerk met voldoende burgerhulpverleners.
3. Jongeren worden gestimuleerd zelfbewuste en gezonde keuzes te maken als het gaat om middelengebruik, daarbij hebben we de focus op voorkomen en terugdringen van gebruik.
4. We willen meer (kwalitatief) inzicht in de brede gezondheid van inwoners om gezondheidsverschillen te kunnen verkleinen.
5. We willen mensen bereiken die eenzaam zijn en zetten in op het vinden van ouderen.

Afwijking uitvoering begroting

Nr.	Status	Activiteiten 2024
D1-A2		We realiseren de tijdelijke sporthal die nodig is in het kader van de toekomst binnensportvoorzieningen en de vernieuwing van Sport- en Evenementencomplex Merwestein.
Toelichting		De realisatie van de tijdelijke sporthal is vertraagd. U bent hierover per brief geïnformeerd (raadsnummer 2024-194).

Ambitie 2: Inwoners vinden de weg naar informatie, ondersteuning en hulp op alle levensterreinen.

Doelstelling(en):

1. We verbeteren kennis en vindbaarheid van vormen van (in)formele financiële ondersteuning voor mensen met een psychische kwetsbaarheid.

Afwijking uitvoering begroting

Voor deze ambitie zijn er geen afwijkingen op de begroting.

Ambitie 3: We bevorderen een positief opgroei- en opvoedklimaat waarin kwetsbaarheid ook wordt gezien als onderdeel van het gewone leven.

Doelstelling(en):

1. We voorkomen dat gewone, alledaagse opgroei- en opvoedproblemen uitgroeien tot ernstige problemen.
2. We sluiten het voorliggende veld (voorzieningen waar jeugdigen en ouders zonder indicatie met hulpvragen terecht kunnen) beter aan bij de behoeften van jeugdigen en hun ouders.
3. Vergroten financiële weerbaarheid ouders en jeugdigen.

Afwijking uitvoering begroting

Voor deze ambitie zijn er geen afwijkingen op de begroting.

Ambitie 4: Nieuwegein is een inclusieve gemeente, waar iedereen zichzelf kan zijn en kan meedoen.

Doelstelling(en):

1. We zijn een stad waar je gezien wordt, je jezelf mag zijn en kunt meedoen:
  - We zetten in op samen sterk zonder stigma. We bevorderen destigmatisering ofwel negatieve typering in combinatie met sociale en maatschappelijke uitsluiting.
  - We willen een dementievriendelijke gemeente zijn.
  - We blijven bouwen aan de versteviging van het voorliggend veld zodat dit een bijdrage kan leveren aan de zelfredzaamheid van onze inwoners met een beperking, zoals de inzet van maatjes, vrijwillige vervoersdienst, netwerkversterking.

Afwijking uitvoering begroting

Voor deze ambitie zijn er geen afwijkingen op de begroting.

Thema Ondersteuning: Afwijkingen in de uitvoering

Ambitie 1. Als vanuit het eigen netwerk onvoldoende hulp beschikbaar is, zijn passende ondersteuning en hulpmiddelen beschikbaar.

Doelstelling(en):

1. Verder optimaliseren van inkomensondersteunende maatregelen.
2. Meer inwoners met (dreigende) armoedeproblematiek bereiken.

Afwijking uitvoering begroting

Voor deze ambitie zijn er geen afwijkingen op de begroting.

Ambitie 2. We verbeteren de inzet van geïndiceerde hulp en (jeugd)bescherming, zodat de inwoner de juiste hulp ontvangt bij (complexe) hulpvragen.

Doelstelling(en):

1. We ontwikkelen Geynwijs verder in de richting van 'stevige lokale teams' aansluitend op de landelijke hervormingsagenda Jeugd zodat ze meer lichte hulp zelf kunnen bieden en intensiever samenwerken met het voorliggend veld en jeugdhulpaanbieders.
2. We verbeteren de jeugdbeschermingsketen door de beweging te maken van na elkaar werken naar met elkaar werken zodat Geynwijs jeugdigen in onveilige situaties beter kan helpen en het vaste gezicht blijft naar de inwoner.

Afwijking uitvoering begroting

Voor deze ambitie zijn er geen afwijkingen op de begroting.

Ambitie 3. Onze inwoners met een beperking of (tijdelijke) problematiek kunnen met passende ondersteuning zo zelfstandig mogelijk in de stad (blijven) wonen.

Doelstelling(en):

1. Zelfstandig wonen mogelijk maken voor zoveel mogelijk mensen, zonder dat zij afhankelijk zijn van beschermingsbewind.
2. We vergroten de mogelijkheden voor alternatieve woonvormen voor inwoners met een psychische kwetsbaarheid.
3. We optimaliseren de ondersteuning aan jongvolwassenen.

Afwijking uitvoering begroting

Nr.	Status	Activiteiten 2024
D1-A1		We maken preventief budgetbeheer beschikbaar voor kwetsbare mensen die niet noodzakelijk een beroep hoeven te doen op de schuldhulpverlening.
Toelichting		Vanuit het Rijk is opdracht gegeven het hulpaanbod binnen de regio te harmoniseren. Daartoe zijn wij met de Lekstroomgemeenten gestart met gesprekken. Het afstemmen - niet alleen inhoudelijk, maar ook financieel - kost tijd, waardoor het vormgeven van het beoogde preventief budgetbeheer vertraging oploopt.

Ambitie 4. Mantelzorgers kunnen hun taak aan.

Doelstelling(en):

1. Realisatie van een respijthuis en hospice op het aangekochte perceel aan de Mondriaanlaan.

Afwijking uitvoering begroting

Voor deze ambitie zijn er geen afwijkingen op de begroting.

Ambitie 5. Inwoners met een bijstandsuitkering vinden (on)betaald werk.

Doelstelling(en):

1. We verhogen het aandeel inwoners dat (deels) zelfstandig in het levensonderhoud kunnen voorzien.

Afwijking uitvoering begroting

Voor deze ambitie zijn er geen afwijkingen op de begroting.

Thema Bescherming: Afwijkingen in de uitvoering

Ambitie 1: Inwoners met verward gedrag worden indien nodig beschermd tegen zichzelf als ze niet voor zichzelf kunnen zorgen. En zo nodig tegen anderen.

Doelstelling(en):

1. We optimaliseren de uitvoering van de Wet verplichte GGZ.
2. Een zo efficiënt en effectief mogelijk meldpunt voor personen met verward gedrag inrichten waar professionals en inwoners zorgen kunnen melden over personen met onbegrepen gedrag door verschillende professionals te voorkomen.

Afwijking uitvoering begroting

Voor deze ambitie zijn er geen afwijkingen op de begroting.

Financiële afwijking

<i>Bedragen x € 1.000</i>					
Versterking eigen kracht, Ondersteuning en Bescherming		Begroting 2024	Begroting na 1e technische wijziging	Effecten bestuurs rapportage	Begroting na bestuurs rapportage
Exploitatie	Lasten	92.269	94.942	6.638	101.580
	Baten	30.138	30.468	2.366	32.833
Reserves	Lasten	156	1.178	0	1.178
	Baten	162	802	0	802
Saldo		-62.126	-64.851	-4.273	-69.124

Mutaties met budgettair effect:

Financiële ontwikkeling / afwijking	
Vrijwilligers- en Welzijnssubsidies	€ 282.800 structureel hogere lasten
De subsidies Movactor en Santé zijn hoger in verband met de doorgevoerde indexering loon- en prijsstijgingen 2024. Hierbij wordt de dienstverlening op een gelijkblijvend niveau gecontinueerd.	

Jeugdzorg	
	€ 1.716.000 incidenteel hogere lasten
De kosten voor uitvoering van de Jeugdwet waren in 2023 aanzienlijk gestegen ten opzichte van 2022. Dit door indexatie van de tarieven en de nieuwe tarieven die in de zomer zijn ingegaan met de nieuwe inkoop. We zagen het aantal jeugdigen met jeugdhulp in 2023 nauwelijks toenemen. Wel zagen we dat de problematiek voor jeugdigen binnen de jeugdhulp intensievere vormen kent. Met het voorliggend veld samen verruimen wij in 2024 de inzet die -aantoonbaar- complexere problematiek voorkomt. Ook zoeken wij naar nieuwe vormen van ondersteuning voor gezinnen	

waar bestaanszekerheid aandacht vraagt, omdat wij weten dat dit een duidelijke samenhang met intensievere vormen van jeugdhulp kent. Een realistische prognose over 2024 - op basis van het gebruik in het eerste halfjaar - kunnen wij in de 2^e technische wijziging beschikbaar stellen waarbij we voor nu de verwachting aanpassen op basis van de gegevens over 2023. Dit leidt tot een verhoging van het budget met € 1.701.000. Ondertussen wordt met een taskforce Jeugd extra inzet gepleegd om de stijgende uitgaven te temperen. Een bescheiden aandeel van € 105.000 van de stijging wordt gedekt uit een verhoging van de algemene uitkering, zoals opgenomen in de Meicirculaire.

In deze bestuursrapportage is de stijging verwerkt op basis van de prognose 2023 (gepubliceerd in maart 2024) voor de uitgaven op jeugdhulp bij gecontracteerde jeugdhulpaanbieders (bijna € 21.7 mln. in 2023). Aangevuld met de bedragen uit de meicirculaire komen we dan op een aanpassing van de primitieve begroting met € 1.7 mln. Voor de bepaling van dat bedrag is geen indexering toegepast. De totale begroting voor jeugdzorg voor 2024 stijgt daarmee van € 20.1 mln. naar € 21.8 mln.

Voor de kadernota 2025 is het totale bedrag van de prognose 2023 geïndexeerd volgens de CPB Prijsindex over 2024 en 2025 (gecombineerd is dat een prijsstijging van 6,2%). Met dat uitgangspunt is er voor 2025 een verwachting van de kosten voor jeugdzorg van € 23 mln. In de jaarschijf 2025 van de meerjarenbegroting 2024 was rekening gehouden met € 20,6 mln.; een verschil van € 2,4 mln.

Daarnaast is voor de afrekening van noodopvang kinderen uit kwetsbare kinderen in corona-tijd nog een navordering van € 15.000 ontvangen. Dit bedrag was niet begroot.

Overige kleine mutaties		€ 23.000 incidenteel hogere lasten € 10.000 incidenteel hogere baten
--------------------------------	--	---

Binnen het programma zijn er diverse kleine mutaties. Deze worden gelet op de geringe omvang, niet nader toegelicht.

Budgettair-neutrale mutaties:

Financiële ontwikkeling / afwijking	Bedrag N/V
Energiearmoede	€ 289.700 incidenteel hogere lasten € 289.700 incidenteel hogere baten

Vanuit het Rijk zijn middelen beschikbaar gesteld in het kader van de Spukregeling "Aanpak bestrijding energiearmoede (deelgebied Nationaal Plan Leefbaarheid en Veiligheid-Focuswijk, centrale As)". Deze middelen worden ingezet om energiearmoede te bestrijden. Hiervoor zetten we de Energiecoach met de Energiebox en de FIXbrigade in. Inwoners worden hierdoor geholpen energie te besparen door kleine besparende maatregelen (inclusief gedrag) en het oplossen van tocht in de woning. De lasten en baten worden nu verwerkt in de begroting 2024.

Project Nypelsplantsoen	€ 103.800 incidenteel hogere lasten € 103.800 incidenteel hogere baten
--------------------------------	---

Om de leefbaarheid voor het Nypelsplantsoen te verbeteren, zijn er diverse projecten opgestart (Harde Leerschool € 84.800) en stichting JOU € 19.000). De kosten hiervan worden ten laste gebracht van het product Welzijn. Dekking vindt plaats vanuit de nog beschikbare COSIE-middelen.

Maatwerk GGDrU	L	€ 129.000 incidenteel hogere lasten € 129.000 incidenteel lagere lasten
De begroting 2024 van de GGDrU is vastgesteld, de toegenomen kosten worden gedekt uit een verschuiving vanuit andere budgetten, zoals ondermeer vrije ruimte budgetten Peuters (€ 43.400), Overige kosten Onderwijs (€ 10.600) en WvGGZ (€ 55.000). Per saldo zijn alle mutaties budgetneutraal. De structurele effecten zijn meegenomen in de kadernota 2025.		

Sociale Recherche		€ 147.900 structureel lagere lasten € 147.900 structureel lagere baten
De medewerkers van de sociale recherche zijn per 1 januari 2024 in dienst van WIL en niet meer bij de gemeente Nieuwegein. De loonkosten (voorheen verantwoord bij TVL) worden vanaf 1 januari 2024 bij WIL verantwoord. Tegelijkertijd vervallen ook de inkomsten van de deelnemende gemeenten.		

Programma Leefbaarheid en Veiligheid		€ 2.112.000 van ander programma
Binnen het begrotingsprogramma Leefomgeving en veiligheid zijn middelen opgenomen voor de aanpak Leefbaarheid en veiligheid. Inmiddels is deze aanpak in uitvoering en vinden de (meeste) activiteiten plaats binnen het begrotingsprogramma Versterking eigen Kracht, Ondersteuning en Bescherming (VEKOB). Zodoende worden de hiervoor bestemde middelen toegevoegd aan dit begrotingsprogramma. Dit betreft een administratieve en budgetneutrale verschuiving tussen programma's. Het betreft voor deze raadsperiode bestemde middelen voor deze aanpak (€ 1.650.000) en middelen specifiek hiervoor ontvangen door het Rijk (€ 462.000).		

Programma Leefbaarheid en Veiligheid - Kansrijke Wijk		€ 2.110.000 incidenteel hogere lasten € 2.110.000 incidenteel hogere baten
Onderdeel van het programma Leefbaarheid en veiligheid is de aanpak Kansrijke Wijk. Voor deze aanpak zijn subsidiemiddelen beschikt door het Rijk voor activiteiten binnen diverse thema's. De hieraan verwante lasten en baten waren nog niet verwerkt in de begroting. Dit leidt tot een toename van zowel de lasten als baten van € 2.110.000 in 2024.		

Opvang Oekraïne		€ 120.000 van ander programma
De doorbelasting van de personeelskosten voor de locatiemanager was nog niet begroot. Deze lasten worden nu begroot binnen het programma. De baten worden begroot binnen het programma Bedrijfsvoering, zie ook de toelichting aldaar.		

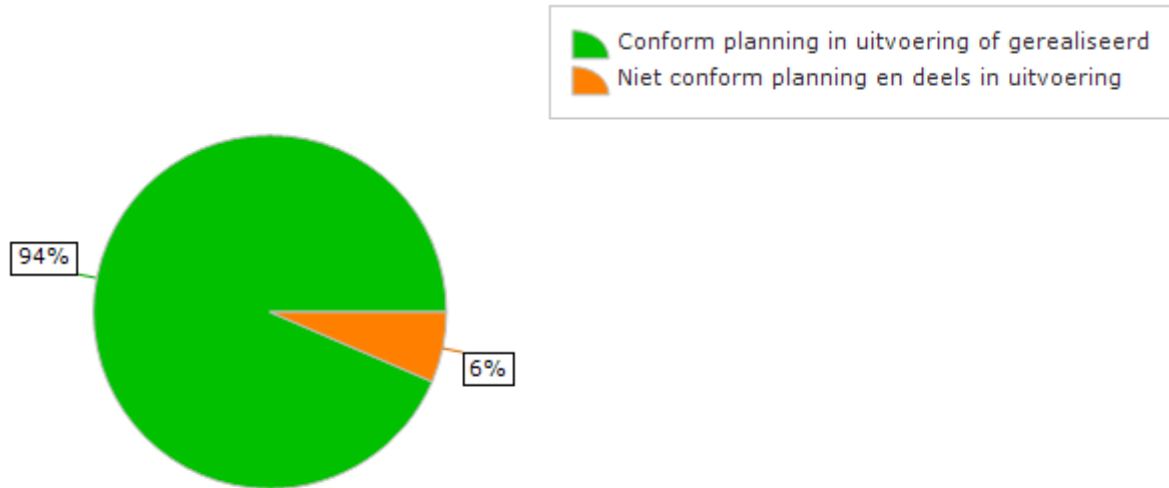
Overige financiële ontwikkelingen:

Uitvoeringskosten WIL en uitkeringen P-wet		verwerking in 2e technische wijziging
WIL heeft in de tussenrapportage de prognose opgenomen dat de kosten voor regelingen en uitvoering € 2,4 mln. hoger zullen worden dan begroot. De regelingskosten stijgen door de indexatie die op de uitkeringen wordt toegepast. Dit wordt later in het jaar deels gecompenseerd door het Rijk. De precieze omvang van de compensatie is op dit moment niet bekend. Pas na de septembercirculaire en na de ontvangst van de rijksbeschikking voor de BUIG weten we de exacte compensatie. De kosten voor de uitvoering door WIL zullen naar verwachting ook stijgen. In de tweede technische wijziging zullen we de extra lasten en baten in samenhang opnemen.		

Kosten WMO	geen aanpassing noodzakelijk
<p>Voor de WMO is in deze bestuursrapportage geen aanpassing nodig. De prognose over 2023 voor de WMO was € 12,2 mln. In de begroting voor 2024 is voor WMO € 12,1 mln. opgenomen. Voor dit kleine verschil wordt nu geen begrotingswijziging voorgesteld. Als de prognose 2023 wordt geïndexeerd volgens de CPB prijsindex komt de prognose voor 2025 uit op ruim € 12,9 mln. aan kosten voor de WMO, waar in de begroting voor 2025 op dit moment € 12,2 mln. is opgenomen. Het verschil van € 0,7 mln. is in de kadernota 2025 opgenomen.</p>	

2.7 Programma Bedrijfsvoering

Stand van zaken activiteiten

Het diagram brengt tot uitdrukking dat we de voorgenomen activiteit onder dit programma grotendeels verwachten te realiseren. Er zijn twee activiteiten die als gevolg van het project Sluitende Meerjarenbegroting (SMB) wat minder voortvarend worden opgepakt omdat deze activiteiten kunnen leiden tot een intensivering van uitvoering en daarmee gepaard gaande financiële middelen. Omdat dit middelen betreft die nog niet in de begroting zijn opgenomen en de lijn bij de kadernota is om daar terughoudend mee te zijn, brengen wij de mogelijkheden in kaart met de daarbij behorende financiële middelen.

Faciliterende werkomgeving

Het nieuwe kantoorconcept voor de gemeentelijke organisatie die aansluit bij de toenemende behoefte aan diversiteit aan werkplekken, is zo goed als afgerond. Sinds vorig jaar september werkt de organisatie in een concept dat is ingericht om het werk bepalend te laten zijn voor de keuze van de werkplek. Bijvoorbeeld in een rustige omgeving, thuis of op kantoor, of juist in een ruimte waar alle middelen beschikbaar zijn om intensief met elkaar samen te werken aan het onderwerp of project. Wij evalueren in de tweede helft van dit jaar hoe die nieuwe werkomgeving werkt. Als gevolg van het Atrium (Stadshuis) worden sommige ondersteunende diensten intensiever zoals bijvoorbeeld bij de beveiliging, schoonmaak en ICT- en facilitaire diensten. We weten nog niet exact hoe dit gaat uitwerken en gaan daarom na een jaar (na opening) evalueren.

Wij innoveren ons werk voor meer slagkracht en kwaliteit van ons werk

Een toekomstbestendige organisatie is ook een wendbare organisatie. Ook met onze processen en systemen faciliteren wij de ontwikkelingen.

Wij hebben een maatschappelijk verantwoorde bedrijfsvoering

Dit onderwerp valt uiteen in 2 onderliggende thema's: het verduurzamen van ons maatschappelijk vastgoed en het maatschappelijk verantwoord inkopen. Rond het verduurzamen van ons maatschappelijk vastgoed zijn we bij nieuw te realiseren vastgoed volledig duurzaam bezig. De

activiteiten die vallen onder fase 2 van de verduurzaming: energieneutrale en gasloze bestaande gebouwen, kennen vertraging. Dit komt zowel door het verbinden van de passende expertise aan onze organisatie als oplossingen zoeken die de verduurzaming ten goede komen én betaalbaar zijn binnen de financiële begroting van de gemeente. Bij inkoop ligt het borgen van de SDG's in ons inkoopbeleid goed op koers.

Wij binden en boeien onze medewerkers door goed werkgeverschap

In de begroting is een aantal aandachtspunten benoemd waarmee we verwachten in 2024 rekening te moeten houden. Die aandachtspunten zijn terecht benoemd. De arbeidsmarkt is weerbarstig. Gelukkig zien we dat we op de meeste vacatures een aantrekkelijke gemeente zijn want we verbinden nog steeds mooi talent aan onze organisatie. In de eerste helft van 2024 is het ons gelukt om 29 vacatures te vervullen (16 daarvan met interne doorstroom).

In aanvulling op de geplande activiteiten rond de doelstelling ziekteverzuim verlagen hebben alle leidinggevende een training reageren op en hanteren van stresssignalen om in de preventieve fase al in gesprek te gaan met medewerkers om uitval te voorkomen. De werkdruk is bij onze organisatie, net als bij veel andere gemeenten, een risicofactor.

Thema Bedrijfsvoering: Afwijkingen in de uitvoering

Ambitie 1: Een passende en prettige werkomgeving.

Doelstelling(en):

1. Medewerkers werken op de plek waar hun werk dat van hen vraagt.
2. De diversiteit aan werkplekken draagt bij aan het verstevigen van de samenwerking onderling en faciliteren van de verschillende behoeften.
3. Medewerkers voelen zich prettig in hun werkomgeving.
4. De inrichting en werking van het Atrium sluit optimaal aan bij de behoeften aan het gebruik van deze ruimten.
5. Bezoekers en gebruikers van het stadhuis ondervinden zo min mogelijk hinder van de werkzaamheden in het Atrium. Onze dienstverlening gaat door zoals gebruikelijk.

Afwijking uitvoering begroting

Voor deze ambitie zijn er geen afwijkingen op de begroting.

Ambitie 2: Wij werken doorlopend aan het verhogen van de slagkracht en kwaliteit van ons werk.

Doelstelling(en):

1. De organisatie maakt gebruik van de meest passende, in beginsel standaard, IT toepassingen.
2. Onze interne dienstverlening is professioneel en modern.
3. De informatie in de organisatie die we moeten bewaren is goed geordend, vindbaar en herbruikbaar. Informatie die niet bewaard dient te worden, wordt tijdig vernietigd.
4. De informatie is goed beveiligd zodat de organisatie beperkt risico loopt bij cyberaanvallen.

Afwijking uitvoering begroting

Voor deze ambitie zijn er geen afwijkingen op de begroting.

Ambitie 3: Maatschappelijk verantwoorde bedrijfsvoering.**Doelstelling(en):**

1. De gemeente werkt bij haar inkoop volgens het Manifest Maatschappelijk Verantwoord Inkopen. Dit Manifest is net herzien en in 2024 ligt de focus op het borgen van de SDG's in ons inkoopbeleid en bijbehorende categorieplannen.
2. We verstevigen het contract- en leveranciersmanagement, onder andere door het geven van trainingen en het vergroten van het gebruik van het contractmanagementsysteem.
3. De gemeente hanteert bij het gebruik van informatiesystemen de waarden uit het manifest Digitaal Nieuwegein.

Afwijking uitvoering begroting

Voor deze ambitie zijn er geen afwijkingen op de begroting.

Ambitie 4: We investeren in goed werkgeverschap.**Doelstelling(en):**

1. De vitaliteit en gezondheid van onze medewerkers is een belangrijk goed. Veel aandacht gaat uit naar het beheersen van verzuim, maar zeker ook naar het voorkomen van verzuim door het gezond en vitaal houden van onze medewerkers. Ook voor 2024 blijft het voorkomen en terugdringen van verzuim een belangrijk speerpunt. Onze ambitie blijft gericht op het landelijk gemiddelde percentage voor middelgrote gemeenten (2022: 6,7%). Met het huidige ziekteverzuim (rond 7,6%) ligt er nog steeds een uitdaging.
2. De gemeente Nieuwegein is een aantrekkelijke werkgever. We willen, gezien de huidige arbeidsmarkt, dit graag behouden en benadrukken. De duurzame inzetbaarheid van medewerkers krijgt volop aandacht. Met onder andere het bieden van ontwikkelruimte, talentmanagement en interne doorstroommogelijkheden blijven we werken aan het boeien en binden van onze vaste collega's. We willen innovatief nieuwe wegen vinden in het werven en selecteren van nieuwe collega's. We willen onze zichtbaarheid als aantrekkelijk werkgever verder vergroten.
3. Wij vinden het belangrijk dat in onze werkomgeving iedereen zichzelf kan zijn, zich veilig voelt, mee kan doen en met respect wordt behandeld. Het maakt niet uit waar je geboren bent, waar je in gelooft en van wie je houdt. Het gaat om de meerwaarde die iemand heeft voor onze organisatie en wat diegene kan bijdragen aan de stad.
4. We willen dat de werkomgeving prettig, maar ook veilig is. Daarom blijven we scherp letten op de onderlinge omgangsvormen in de organisatie. En bieden we veiligheid waar dat nodig is. Ondernijning is een bekend maatschappelijk thema dat ook onze organisatie raakt. We vergroten de bewustwording bij medewerkers op het gebied van ondernijning. Collega's die tot taak hebben om ondernijning in de samenleving terug te dringen, krijgen extra aandacht in het borgen van hun veiligheid.

Afwijking uitvoering begroting

Nr.	Status	Activiteiten 2024
D2-A3		We onderzoeken mogelijkheden om onze secundaire arbeidsvoorwaarden aan te passen en daarmee meer concurrerend te maken.
Toelichting		Dit onderzoek vraagt meer tijd en is spannend indachtig het project sluitende meerjarenbegroting.

Thema Vastgoed: Afwijkingen in de uitvoering

Ambitie 1: Het gemeentelijk maatschappelijk vastgoed is toekomstbestendig.

Doelstelling(en):

1. Het eigen maatschappelijk vastgoed moet optimaal aansluiten bij wat er zowel nu als in de toekomst op maatschappelijk gebied nodig is voor de stad.

Afwijking uitvoering begroting

Voor deze ambitie zijn er geen afwijkingen op de begroting.

Ambitie 2: Het gemeentelijk maatschappelijk vastgoed is duurzaam.

Doelstelling(en):

1. Het gemeentelijk maatschappelijk vastgoed is in 2040 energieneutraal.

Afwijking uitvoering begroting

Nr.	Status	Activiteiten 2024
D1-A1		In 2024 wordt de verduurzaming van het Stadhuis, Theater De Kom en de gemeentewerf voorbereid en uitgewerkt tot een uitvoeringsplan.
Toelichting		In 2024 zijn de voorbereidingen gedaan. Een volgende stap zou een uitvoeringsplan zijn, waarmee inzichtelijk wordt gemaakt welke maatregelen hieraan kunnen bijdragen en welke financiële middelen daarvoor nodig zijn. De ambities op duurzaamheid zijn tevens zoekrichting in het project Sluitende Meerjarenbegroting.

Ambitie 3: Het gemeentelijk maatschappelijk vastgoed van Nieuwegein is schoon, heel en veilig.

Doelstelling(en):

1. De Meerjarenonderhoudsplannen (MJOP) zijn actueel.
2. De Meerjarenonderhoudsplannen (MJOP) en de beheerplannen worden elke 4 jaar geactualiseerd.

Afwijking uitvoering begroting

Voor deze ambitie zijn er geen afwijkingen op de begroting.

Financiële afwijking

Bedragen x € 1.000					
Bedrijfsvoering		Begroting 2024	Begroting na 1e technische wijziging	Effecten bestuurs rapportage	Begroting na bestuurs rapportage
Exploitatie	Lasten	75.360	75.384	1.174	76.558
	Baten	8.059	8.054	700	8.754
Saldo		-67.301	-67.330	-474	-67.804

Mutaties met budgettair effect:

Financiële ontwikkeling / afwijking		
Bijdrage Het Utrechts Archief		€ 50.000 incidenteel hogere lasten
De dienstverleningsovereenkomst met Het Utrechts Archief (HUA) is in 2023 aangepast vanwege toegenomen dienstverlening. Dit leidt tot een structurele aanpassing. De structurele doorwerking hiervan is in de Kadernota 2025 opgenomen.		

Bijstelling diverse kredieten		
		€ 39.000 structureel hogere lasten
Als gevolg van bijstelling van diverse kredieten, onder andere de indexering MFA Doorslag Groenling en Zonnepanelen MHCN, nemen de rentelasten voor 2024 toe. De toename van de indexatie wordt gedekt uit de stelpost "Inflatie" (RBS 2022-208, d.d. 7 juli 2022).		

Implementatie Omgevingswet		
		€ 250.000 incidenteel lagere baten Deel baten bij algemene dekkingsmiddelen
De inkomsten van het Rijk voor de invoeringskosten van de omgevingswet waren geraamd op dit programma. Deze worden echter ontvangen via de algemene uitkering op het programma algemene dekkingsmiddelen. Dat bedrag is € 49.000 lager dan geraamd, waardoor er per saldo een nadeel ontstaat.		

Budgettair-neutrale mutaties:

Financiële ontwikkeling / afwijking		
Sportpark Parkhout		€ 500.000 incidenteel hogere lasten € 500.000 incidenteel hogere baten
In de totale projectkosten SPZ is een bijdrage vanuit het Grondbedrijf opgenomen, ter dekking van diverse incidentele projectkosten. Volgens het BBV kan deze bijdrage niet ten gunste van het krediet worden gebracht. Deze kosten en baten waren nog niet begroot, en worden nu alsnog verwerkt.		

WSW Loonadministratie		
		€ 245.000 structureel hogere lasten Baten bij algemene dekkingsmiddelen
In de meicirculaire 2024 is de Integratieuitkering Participatie beschikbaar gesteld en zijn toegevoegd aan het product WSW. Een bedrag van € 245.000 wordt begroot en toegevoegd aan de hiervoor bestemde budgetten.		

Vervanging bij ziekte		€ 450.000 incidenteel hogere lasten € 450.000 incidenteel hogere baten
Vanuit het UWV worden gelden ontvangen ter compensatie van de salarislasten van langdurig zieke medewerkers. Deze inkomsten waren nog niet begroot en worden geschat op € 450.000 voor 2024. Hier staan gelijke lasten tegenover in de vorm van bijvoorbeeld vervangende inhuurkrachten.		

Doorbelasting Salarislasten		€ 120.000 incidenteel lagere lasten Doorbelasting naar andere programma's
De salarislasten van een aantal medewerkers vallen incidenteel onder de projecten opvang Oekraïners, leefbaarheid en Veiligheid en kansrijke wijken en worden uit de bijbehorende projectgelden betaald. Met deze doorbelasting effectueren wij dit per saldo voor een bedrag van € 120.000.		

Overige financiële ontwikkelingen:

Loonkosten en inhuur Geynwijs		Vooralsnog binnen totaal personele budgetten
<ul style="list-style-type: none"> - De kosten van jeugdzorg stijgen onder meer door het moeten inkopen van duurdere ondersteuning bij complexere problematiek. Dit heeft zijn weerslag op de formatieve inzet op dit thema, doordat zwaardere jeugdhulp intensievere begeleiding en frequente monitoring vraagt en uiteraard de bijbehorende administratie. Dit vraagt aanvullend formatiebudget ter hoogte van € 300.000 per jaar structureel. - De functie-inschaling van deze functie binnen onze gemeente is afwijkend van onze buurgemeenten en daarmee een hindernis tot het aantrekken van voldoende gekwalificeerd personeel. Aanpassing hiervan vraagt een structurele verhoging van het formatiebudget van € 125.000 voor 21 medewerkers. - Om de knelpunten op korte termijn op te lossen is een verlenging van strikt noodzakelijke inhuur nodig voor een periode van 3 maanden tot 31 oktober a.s. Dit vraagt een verruiming van het inhuurbudget van 2024 met € 210.000. - Vooralsnog trachten we deze toenemende kosten op te vangen binnen de concernbrede personele budgetten. Gezien de omvang weten we op dit moment niet of dit gaat lukken. Indien nodig komen we hierop terug bij de tweede technische begrotingswijziging. 		

2.8 Programma Algemene dekkingsmiddelen

Beschrijving van de algemene dekkingsmiddelen

In dit programma worden de algemene dekkingsmiddelen verantwoord. Dat zijn middelen die vrij besteedbaar zijn en de gemeente met name ontvangt van het Rijk, inwoners en bedrijven.

De algemene dekkingsmiddelen van de gemeente Nieuwegein bevat de volgende onderdelen:

- Algemene uitkering uit het Gemeentefonds;
- Algemene lokale heffingen: onroerende-zaakbelasting, roerende-zaakbelasting, parkeerbelasting en precario;
- Treasury: lasten en baten van leningen en beleggingen;
- Stelposten.

Algemene uitkering uit het gemeentefonds

In de Meicirculaire 2024 zijn verschillende ontwikkelingen met betrekking tot de algemene uitkering aangekondigd. In deze rapportage worden de effecten voor 2024 aangegeven. Over de ontwikkelingen voor de latere jaren bent u, in aanvulling op de kadernota 2025, per brief geïnformeerd.

Samenvattend leidt de Meicirculaire tot de volgende aanpassingen in de algemene uitkering voor 2024:

Bedragen x € 1.000	Ontw. alg. uitkering	Wijziging begroting	Budgettair effect
Loon en prijs ontwikkeling CEP	-328		-328
Volume accres historisch Bbp	-1.024		-1.024
Loon- en prijsontwikkeling accres Bbp	-1.434		-1.434
Compensatie overgang naar Bbp systematiek	2.458		2.458
Ontwikkeling uitkeringsbasis	1.127		1.127
Afrekening BCF-plafond 2023	727		727
Ontwikkeling maatstaven	481		481
Taakmutaties, IU's en DU's	561	583	-22
Overige mutaties	10		10
Totaal	2.578	583	1.995

Toelichting ontwikkelingen:

- Doordat de verwachte loon- en prijsontwikkeling in 2024 lager is dan ingeschat bij de Septembercirculaire 2023 wordt ook de algemene uitkering bijgesteld op dit punt. Dit betekent dat de hoogte van de algemene uitkering daalt met € 328.000. Voorgesteld wordt dit niet te verrekenen met alle begrotingsbudgetten, maar ten laste te brengen van het begrotingssaldo;
- In de voorjaarsnota heeft het Rijk besloten om het gemeentefonds al met ingang van 2024 te indexeren op basis van de ontwikkeling van het bruto binnenlands product (bbp). De

volume groei van het gemeentefonds wordt hiermee gebaseerd op de historische groei van het bbp. Ten opzichte van de oude 'trap-op trap-af' systematiek levert dit voor 2024 een negatieve ontwikkeling op van € 1.024.000;

- Ook de loon- en prijsontwikkeling wordt al eerder gebaseerd op de bbp ontwikkeling dan eerder gedacht. Dit heeft een negatief effect van € 1.434.000 op de algemene uitkering van 2024 doordat het bbp minder snel stijgt dan de lonen en prijzen;
- In 2024 wordt de vervroegde overgang naar de nieuwe bbp-systematiek gecompenseerd door het Rijk. Dit levert een voordeel op van € 2.458.000;
- De uitkeringsbasis stijgt ten opzichte van de Decembercirculaire 2023 hetgeen een positief effect heeft op de algemene uitkering van € 1.127.000. Deze stijging wordt verklaard doordat diverse landelijke aantallen naar beneden zijn bijgesteld. Dit betreft bijvoorbeeld het aantal huishoudens met een laag inkomen met drempel, landelijke en regionale centrumfunctie, omgevingsadressendichtheid en de OZB-maatstaven. Dit komt ten gunste van het begrotingsaldo;
- Jaarlijks wordt bij de Septembercirculaire een inschatting gemaakt van de door gemeenten gedeclareerde kosten bij het BTW compensatiefonds (BCF). In september werd voor 2023 al een onderschrijding verwacht, bij de Meicirculaire blijkt dat deze onderschrijding groter was dan voorzien. Deze onderschrijding wordt weer toegevoegd aan het gemeentefonds en leidt daarmee tot een hogere algemene uitkering van € 727.000. Ook dit heeft een positief effect op het begrotingsaldo;
- Maatstaven vormen de basis voor de omvang van de algemene uitkering per gemeente. Deze zijn bijgesteld op basis van de meest actuele informatie. Zo is enerzijds de raming van het aantal inwoners van 75 jaar en ouder verhoogd en van het aantal bijstandsontvangers verlaagd. Anderzijds stijgt de WOZ-waarde ten opzichte van de eerdere ramingen. Deze en andere ontwikkelingen leiden tot een positief effect op de hoogte van de algemene uitkering van € 481.000 ten opzichte van de vorige raming.
- Er wordt per saldo een bedrag van € 561.000 toegevoegd voor een aantal taakmutaties en wijzigingen in decentralisatie- en integratie-uitkeringen, bestaande uit:

Taakmutaties meicirculaire 2024 (x € 1.000)	Bedrag	Verwerking	Verwerking begroting
Programma Versterking eigen kracht, ondersteuning en bescherming:			
Integratie uitkeringen Participatie	245	naar budget WSW	245
Dienstverlening gemeenten aanpak armoede en schulden	126	al verwerkt in begroting 2024, nu ten gunste van saldo	
Werkdrukverlaging jeugdbescherming	105	naar budget jeugdzorg	105
Compensatieregeling niet beoogde kosten jeugdzorg	-98	ten laste van saldo	
Landelijke vreemdelingen voorziening	-53	ten laste van saldo	
Wmo hulpmiddelen	15	naar budget Wmo	15
Programma Bedrijfsvoering:			
Uitvoeringskosten Omgevingswet	201	in plaats van geraamde rijksinkomsten, nadeel (€ 49.000) ten laste van saldo	201
Overige mutaties (< € 10.000)	20	ten gunste van saldo	17
Totaal	561		583

Zoals hierboven aangegeven zijn deze bedragen gedeeltelijk toegevoegd aan de betreffende programma's en zijn daar verder toegelicht. Voor bedragen waar in de begroting reeds rekening werd gehouden geldt dat deze ten gunste komen van het begrotingssaldo;

- Tot slot ontstaan nog kleinere aanpassingen en afrondingen in de algemene uitkering die per saldo uitkomen op een bedrag van € 10.000 positief.

Na verwerking van bovenstaande ontwikkelingen levert de Meicirculaire per saldo een bijdrage van € 1.995.000 aan het begrotingsresultaat.

Financiële afwijkingen

Bedragen x € 1.000					
		Begroting 2024	Begroting na 1e technische wijziging	Effecten bestuurs rapportage	Begroting na bestuurs rapportage
Algemene dekkingsmiddelen					
Exploitatie	Lasten	1.131	945	-478	467
	Baten	157.781	158.415	2.582	160.997
Reserves	Lasten	77	77	14.726	14.803
	Baten	4.261	8.443	6.352	14.795
Saldo		160.834	165.837	-5.315	160.522

Mutaties met budgettair effect:

Financiële ontwikkeling / afwijking	Bedrag N/V
Groei van de stad	€ 443.000 incidentele vrijval stelpost
In de begroting 2024 is een stelpost opgenomen voor stijgende kosten als gevolg van de groei van de stad. Deze is voor 2024 nog niet volledig aangewend. Voorgesteld wordt om deze vrij te laten vallen ten gunste van het begrotingssaldo 2024.	

Ontwikkeling algemene uitkering	€ 2.578.000 incidenteel hogere baten Deel naar budgetten op programma's
In de voorgaande paragraaf is de ontwikkeling van de algemene uitkering in 2024 toegelicht. Op basis van de meicirculaire neemt de hoogte van de algemene uitkering toe met € 2.578.000. Hiervan is € 583.000 benodigd voor taakmutaties en aanvullende budgetten. Het restant van € 1.995.000 komt ten gunste van het begrotingssaldo.	

Stelpost beschikbaar voor investeringen	€ 39.000 incidentele inzet stelpost
Deze stelpost is bedoeld om de financiële effecten als gevolg van de hoge inflatie op een aantal specifieke kredieten op te vangen. Door hogere benodigde kredieten voor MFA Groenling Onderwijs en Sport en MHCN nemen de kapitaallasten toe met € 39.000, zie ook hoofdstuk 3 Kredietontwikkelingen. Deze worden gedekt door aanwending van deze stelpost.	

Overige kleine afwijkingen		€ 4.000 incidenteel hogere baten
Binnen het programma zijn er diverse kleine voordelen, die gelet op de geringe omvang, niet nader worden toegelicht.		

Budgettair-neutrale mutaties:

Financiële ontwikkeling / afwijking		Bedrag N/V
Wijziging reserve Nota kapitaalgoederen		€ 6.336.000 naar andere reserve
In de meerjarenbegroting 2024-2027 is besloten om de reserves Betere Buurten en Nota Kapitaalgoederen samen te voegen in de nieuw gevormde reserve 'Betere buurten en beheerplannen'. Via deze mutatie wordt het resterende saldo van de reserve Nota kapitaalgoederen onttrokken. Deze wordt gestort in de nieuwe reserve.		
Lagere onttrekking reserve Betere buurten en beheerplannen		€ 68.000 lagere onttrekking
Een aantal kredieten voor groot onderhoud en vervangingen in de openbare ruimte zijn in 2023 afgesloten vanwege de nieuwe beheerplannen. Voor 2024 leidt dit tot een vrijval van kapitaallasten. Door deze lagere lasten wordt de onttrekking aan de reserve Betere buurten en beheerplannen in 2024 verlaagd.		
Wijziging reserve Betere buurten en beheerplannen		€ 14.726.000 van andere reserves
In de meerjarenbegroting 2024-2027 is besloten om de reserves Betere Buurten en Nota Kapitaalgoederen samen te voegen in de nieuw gevormde reserve 'Betere buurten en beheerplannen'. Via deze mutatie worden de onttrokken saldi van de twee samengevoegde reserves toegevoegd aan deze nieuw gevormde reserve Betere buurten en beheerplannen.		
Storting opbrengst pauzelandchap Galecopperzoom van de reserve Grondbedrijf naar de reserve Merwedelijn		€ 83.000 naar andere reserve
De reserve ten behoeve van de Activiteiten A12-zone en Merwedelijn is bij de begroting 2024 ingesteld. Deze wordt onder andere gevoed door tijdelijke huuropbrengsten vanuit het pauzelandchap Galecopperzoom. Deze zijn over 2023 in eerste instantie toegevoegd aan de reserve Grondbedrijf, voorgesteld wordt om deze nu te onttrekken aan de reserve Grondbedrijf en toe te voegen aan de - in 2024 nieuw gevormde - reserve Merwedelijn (programma Wonen en Economie).		

In het raadsvoorstel is ook de storting opgenomen van € 1.566.000 in de reserve Activiteiten A12-zone en Merwedelijn op basis van besluitvorming bij de jaarrekening 2022. Cijfermatig is deze verwerkt in de begroting 2024, maar daarvoor is geen expliciet raadsbesluit vastgesteld voor de hoogte van dat bedrag.

3. Kredietontwikkelingen

Verhoging kredieten met budgettair effect

Versterking Eigen Kracht en ondersteuning

Ophoging krediet MFA Groenling Onderwijs en Sport, € 3.708.300

In juli 2022 is besloten om budgetruimte beschikbaar te stellen om de effecten van de gestegen inflatie voor diverse specifieke kredieten te dekken. In deze nota wordt gevraagd het krediet MFA Groenling Onderwijs en Sport te verhogen met € 3.708.300 tot € 16.431.100 (inclusief doorbelastingen personeel). De hieruit voortvloeiende kapitaallasten van € 137.100 worden vanaf 2026 gedekt uit de stelpost Beschikbaar voor indexering. Tijdens de bouw wordt de rente begroot op € 37.100.

Krediet MHCN Zonnepanelen en opslagbatterij, € 330.600

Bij brief van 4 april, zaaknummer 1103889, bent u geïnformeerd over de gevolgen van de netcongestie Hockeyvereniging MHCN op Sportpark Parkhout. Doordat de nieuwe accommodatie niet wordt aangesloten op het stroomnet, dreigt vertraging van de verhuizing van MHCN van Rijnhuizen naar Parkhout én de oplevering van de beoogde tijdelijke school Rijnhuizen. Om dit te voorkomen wordt voorgesteld om te investeren in een tijdelijke stroomvoorziening (zonnepanelen) inclusief batterijopslag. De opgewekte en opgeslagen stroom wordt verkocht aan MHCN. Na opheffing van de congestie kan de installatie ingezet worden voor andere gemeentelijke vastgoedobjecten.

De investering bedraagt € 330.600, de jaarlijkse kapitaal- en onderhoudslasten € 32.300. Hiertegenover staan € 6.000 baten voor stroom die aan de MHCN wordt doorverkocht. Per saldo wordt € 26.300 gedekt uit de stelpost Beschikbaar voor indexering.

Leefomgeving en Veiligheid

Laadpalen parkeergarage Stadhuis, € 43.800

Wij vragen een krediet aan voor laadpalen stadhuis. De investering van de laadpalen is versneld uitgevoerd in verband met de zonnepanelen die geplaatst zijn. De opgewekte energie vanuit de zonnepanelen dient slim te worden ingezet. De kapitaalslasten ad € 3.000 per jaar worden vanaf 2025 in de parkeereexploitatie verwerkt.

Bedrijfsvoering

Vervroegen kredieten vervangingen Stadhuis, € 356.400 (2024 in plaats van 2025 en 2026)

Voor twee investeringen die zijn opgenomen in de jaarschijven 2025 en 2026 van het meerjareninvesteringsplan wordt voorgesteld om deze vervroegd uit te voeren in 2024 omdat nu de verbouwing van het Stadhuis plaatsvindt. Dit voorkomt werkzaamheden in het dan net aangepaste Stadhuis. De kapitaallasten komen in de overbruggingsjaren ten laste van het begrotingsresultaat en zijn daarna geraamd in de begroting op de stelpost MIP.

Herverdeling kredieten budgettair-neutraal

Bestuur en dienstverlening

Krediet safepaykluis, € 25.600

Met de terugverhuizing van de stadswinkel naar het Stadhuis zijn nieuwe safepay-kluizen nodig. De kapitaallasten voor de komende jaren zijn al eerder opgenomen in de begroting.

Wonen en economie

Aandelen Stedin, € 1.000.000

Bij Raadsbesluit april (Rbs 2024-049) is besloten tot deelname van de gemeente Nieuwegein aan Stedin Holding N.V. door het kopen van aandelen voor het bedrag van € 1 miljoen.

Leefomgeving en Veiligheid

Plaatsen authentieke lantaarnpalen Herenstraat, € 115.000

Voorgesteld wordt een krediet van € 115.000 beschikbaar te stellen voor aanschaf van 23 lantaarnpalen met historische uitstraling in de Herenstraat, passend bij de cultuurhistorische kenmerken en het authentieke karakter van de oude stadskernen. De kapitaallasten worden gedekt vanuit de besparing door bijstelling van twee kredieten voor vervanging armaturen openbare verlichting.

Krediet vervanging VRI (verkeersregelininstallaties) Binnenwal, € 140.000

Voorgesteld wordt het krediet voor de verkeersregelininstallatie Binnenwal te verhogen. Ruimte hier kan worden gevonden door het verlagen van een drietal andere kredieten van geplande vervangingen.

Bedrijfsvoering

Krediet systeem gesloten beeldverbinding (CCTV) Stadhuis, € 100.000

Het huidige systeem voor beeldverbinding van het gesloten netwerk voor het uitlezen en de opslag van bewakingsbeelden voldoet niet meer. In verband met de veiligheid in het Stadhuis, is het noodzakelijk om het huidige systeem nu al te vervangen (stond gepland in 2026). Met het nieuwe systeem neemt de kwaliteit van de beelden toe en zijn beelden langer te bewaren en leveren hiermee een grote bijdrage aan de bewaking en veiligheid binnen het totale Stadhuis.

Krediet Integratiekoppelingen € 100.000

De infrastructuur voor koppelingen tussen verschillende applicaties en landelijke voorzieningen moet vervangen worden. Deze is van groot belang om berichtenverkeer en informatie op een goede en veilige manier te versturen. De omvang van het krediet wordt begroot op € 100.000.

Diverse af te sluiten en in te stellen kredieten Support en Vastgoed

Voor een zestal investeringen wordt voorgesteld om deze te laten vervallen. De kapitaallasten die daarmee vrijvallen kunnen worden gebuikt van de hierboven opgenomen investeringen. Per saldo valt in 2024 daarnaast een bedrag van € 10.900 vrij. Voorgesteld wordt om dit toe te voegen aan het onderhoudsbudget Stadhuis. Dat onderhoudsbudget past in de aard van de uitgaven.

Bijlage 1: Stand van zaken voortgang activiteiten

Conform planning in uitvoering of gerealiseerd

Bestuur en Dienstverlening	
Bestuur	
●	Via de Planning & Control cyclus sturen we op het realiseren van ambities door deze te vertalen naar ambities, doelstellingen, activiteiten en indicatoren. We monitoren via de bestuursrapportage in welke mate we erin slagen invulling te geven aan onze voorgenomen activiteiten en sturen waar wenselijk bij.
●	In elk raadsvoorstel en collegevoorstel is zichtbaar hoe betrokkenheid van stakeholders en inwoners is georganiseerd.
●	Er wordt een nieuwe nota verbonden partijen vastgesteld in de raad waarin kaders worden meegegeven hoe invulling te geven aan de betrokkenheid van de raad en het college in de sturing en verantwoording van gemeenschappelijke regelingen.
●	Binnen het bestaande raadsinformatiesysteem gaan we op zoek naar optimalisaties. Waar nodig kopen we aanvullende applicaties voor zoeken en vinden en integreren deze in het bestaande systeem.
●	Door serieus invulling te geven aan participatie bij de totstandkoming van kaders of plannen weten we welke belangen gewogen moeten worden bij besluitvorming.
●	We onderzoeken hoe het instrument 'burgerberaad' kan bijdragen aan goede besluitvorming.
●	De gemeente gebruikt de communicatiewijzer bij het opstellen van teksten, om ervoor te zorgen dat berichtgeving van de gemeente betrouwbaar, eenduidig en begrijpelijk is.
●	Het college benut de gemeentepagina en sociale media om inwoners pro actief te informeren.
●	De raad zoekt inwoners actief op, bijvoorbeeld door geregeld met een koffiekar in de stad te gaan staan, inwoners uit te nodigen bij maaltijden voorafgaande aan de Avond voor de Stad en aanwezig te zijn bij bijeenkomsten voor specifieke doelgroepen.
●	We wegen bij alle op te stellen beleidskaders af welke rol de gemeente heeft: de wetgevende overheid, de presterende overheid, de samenwerkende overheid, of de responsieve overheid en richten het proces van totstandkoming van het beleidskader hierop in.
●	We versterken de samenwerking tussen raad, college en ambtelijke organisatie.
●	Het college informeert inwoners en organisaties via buurtberichten over grotere ontwikkelingen in de buurt.
●	Het college informeert de gemeenteraad pro-actief over ontwikkelingen die relevant zijn voor de raad als de reguliere P&C cyclus hier niet in voldoet.
●	Het college is regelmatig aanwezig bij activiteiten in de stad.
Dienstverlening	
●	We verbeteren, met het nieuwe Atrium, de fysieke toegankelijkheid van ons stadshuis.
●	Om de formulieren op onze website zo eenvoudige en toegankelijk mogelijk te maken bieden we alle invulbare pdf-formulieren digitaal aan.
●	We implementeren in de organisatie van het nieuwe communicatieplatform dat bijdraagt een snelle en makkelijke bereikbaarheid.
●	De informatie op onze website(s) is zoveel als mogelijk in begrijpelijke taal geschreven. Dit is een doorlopend proces, maar heeft met de invoering van de Omgevingswet onze extra aandacht.
●	Wij verbeteren de kennisbank van ons KCC.
●	We meten de afhandeling van terugbelverzoeken en meldingen openbare ruimte.
●	Wij maken, samen met de partners van het Atrium, een integraal Dienstverleningsconcept voor alle partners die in het Stadshuis (Atrium) samenwerken.

●	We ontwikkelen onze digitale formulieren en kaartmateriaal op de website verder door en wij voldoen hierbij aan de eisen die de wet digitale toegankelijkheid stelt. Met altijd in het achterhoofd dat de formulieren begrijpelijk en eenvoudig in het gebruik moeten zijn.
●	Het Atrium faciliteert een goede toegankelijkheid door het concept: time well spent en time well saved. De inrichting nodigt uit om er te zijn en te willen verblijven en voor bezoekers die gericht een partner bezoeken kunnen die snel vinden en hoeven niet onnodig te wachten.
●	Wij acteren integraal op signalen van woonfraude.

Wonen en Economie	
Wonen	
●	In 2024 gaat de Omgevingswet van start. We zijn hierop voorbereid, maar volgen en monitoren actief de inhoudelijke, financiële, technische effecten (ICT) en samenwerking in de regio.
●	We stellen de eerste jaarlijkse rapportage "ontwikkeling van de stad in balans: terugblik en vooruitblik" als rapportage over de groei van de stad op.
●	We stellen het Masterplan Openbare Ruimte City vast.
●	We implementeren de vereveningsverordening.
●	We maken een nieuw meerjarig afsprakenkader met de woningcorporaties. Hierin staat de bijdrage opgenomen die de woningcorporaties de komende jaren leveren aan de realisering van het omgevingsprogramma wonen.
●	We continueren de dienstverlening van de wooncoach van de gemeente en de verhuisconsulent van de woningcorporaties continueren de verhuisconsulent. We zetten in op communicatie met de inwoners en starten een campagne 'Langer thuis'.
●	We realiseren plekken in de stad voor Inn Between (75 à 80 wooneenheden).
●	Na aanwijzing van ons eerste jonge gemeentelijk monument zetten we in 2024 in op het verder uitdragen en waarderen van het erfgoed van na 1965. Dit doen we samen met bewoners en andere betrokken partijen.
●	We maken, samen met Jutphaas Wonen, een concept wijkuitvoeringsplan voor de buurt Gebouwendriften. Dit is inclusief financiële instrumenten voor woningelgenaren.
●	We starten met het vervangen van 2000 m2 overbodige verharding door groen.
●	We maken een startnotitie en participatieplan voor de totstandkoming van het omgevingsprogramma circulaire stad (uitvoering motie 2023-M38).
●	We implementeren het plan van aanpak toekomst bestendige bedrijventerreinen.
●	We maken afspraken met de provincie en Stedin om netcongestie in Nieuwegein hanteerbaar te houden.
●	We actualiseren het beleid hogere waarden geluid Omgevingswet.
●	In 2024 voeren we de eerste wijzigingen van het omgevingsplan door. We leggen de wijzigingen duurzaam bouwen en de bruidsschat met daarin de regels vanuit het Rijk voor ter besluitvorming.
●	In 2024 werken we door middel van een MIRT (Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport) verkenning toe naar een voorkeursalternatief van het tracé voor de Merwedelijn ten behoeve van uitbreiding A12 zone.
●	We maken City West bouwrijp om alle deel-woningbouwontwikkelingen in dit gebied mogelijk te maken.
●	We monitoren via "Ontwikkeling van de stad in balans: terugblik en vooruitblik" de gezonde groei van de stad. Onderdeel van deze rapportage is de woningbouwmonitor inclusief het vereveningsfonds.
●	We ondersteunen lokale wooninitiatieven hun initiatief te realiseren, door de komende jaren minimaal één, maar liever twee tot drie initiatieven een locatie te bieden, zoals ouderinitiatief Huis Mandala
●	

	We maken duidelijke afspraken met de corporaties en de zorgaanbieders over de monitoring van de in-, door- en uitstroom bij specifieke woonzorgvoorzieningen onder andere via de prestatieafspraken en hebben daarbij oog voor de draagkracht en draaglast van de wijken onder andere door de samenwerkingsagenda Thuis in de Wijk.
●	We zoeken mogelijkheden voor de opvang van vluchtelingen. We gaan zorgen voor alternatieven voor Oekraïners die in 2023 gehuisvest zijn aan de Industrieweg.
●	We organiseren activiteiten om meer bekendheid te geven aan jong erfgoed.
●	Voor de wijk Zandveld komen met een startnotitie voor de warmtetransitie van de wijk.
●	We zorgen voor de start van de bouw van C5/Zadelstede (300+ woningen).
●	We voegen nieuwe plekken toe in het segment klein en betaalbare woonruimte; het gaat hierbij om 150 eenheden (studio's, kamers, 2-kamer appartementen) voor 2026.
●	We werken aan 150 flexwoningen voor spoedzoekers, statushouders en benutten hiervoor de regiodeal met het Rijk.
●	De concept RES U16 2.0 en de bijbehorende planMER RES U16 2.0 zijn eind 2024 gereed.
●	We bespreken de tussenevaluatie "Herijking Rijnhuizen".
●	We breiden het aantal zorgcirkels uit met een zorgcirkel in de wijk Rijnhuizen.
●	We stellen het omgevingsprogramma Duurzaamheid en energie vast.
●	We zorgen voor de aanleg van de eerste delen van Park Rijnhuizen.
●	Het concept 'Verzorgd Wonen' ontwikkelen we met de partners uit de stad verder, waardoor inwoners langer zelfstandig kunnen blijven wonen. We gaan voor clustering van zorg en verkennen hoe we dat kunnen doen met de "Volledig Pakket Thuis"-aanbieders.
●	Vorbereidingen afronden om fietsverbindingen met de omgeving van Rijnhuizen te verbeteren. Keuze van de plek van de nieuw te ontwikkelen brug.
●	Geschikte vrijkomende locaties in bestaande wijken beoordelen we vanuit de criteria van de groei van de stad voor onder andere woonzorg voorzieningen.
●	Uitgaande van een positieve uitkomst van lopende beroepszaken nemen we het plan Buizerdlaan (supermarkt en woningen) in uitvoering.
●	Vastleggen van het ontwikkelkader voor een gezondheids-/woninglocatie aan de Kauwenhof.
●	We leveren in 2024 het vernieuwde Muntplein op. De herinrichting van de Muntenbuurt start eind 2024.
●	Samen met bewoners en overige interne en externe stakeholders van de in 2023 gekozen nieuwe Betere Buurt starten we met het opstellen van een Buurtplan van Aanpak.
●	In 2024 wordt de nieuwbouw voor het Milieueducatiecentrum (MEC) opgeleverd.
●	We bekijken en beoordelen ontwikkelingen in het bredere centrumgebied in het kader van de Groei van de stad.
Economie	
●	Samen met onze middelbare scholen gaan we de jeugd interesseren in ondernemerschap door in samenspraak met het bedrijfsleven en scholen concrete meelooptrajecten te ontwikkelen.
●	We implementeren het omgevingsprogramma Horeca uit de bestaande budgetten die in de begroting zijn geraamd.
●	Wij trekken in onderzoek en programmeringsafspraken samen op met de Provincie Utrecht en U10 daar waar het gaat om een goede programmering van kantoren- en bedrijventerreinen. Om zodoende overaanbod te voorkomen en het juiste bedrijf op de juiste plaats te laten landen.
●	Het project Toekomstbestendige bedrijventerreinen wordt voortgezet om Plettenburg en de Wiers klaar te maken voor de komende decennia. Wij richten ons op verduurzaming, bereikbaarheid, weerbaarheid, omgevingskwaliteit en onderlinge samenwerking. Dit alles in samenwerking met het bedrijfsleven, waarbij een ieder werkt vanuit zijn eigen rol.
●	Op de PROVADA vastgoedbeurs brengen we de Metropool Regio Utrecht als het kloppende hart van een gezonde samenleving onder de aandacht en kijken we waar kunnen we verbinden en tot actie kunnen overgaan.

●	Nieuwe initiatieven en herontwikkelingen ondersteunen wij met een "ja, mits-houding".
●	We bezoeken de winkelcentra om het winkelaanbod goed te monitoren.
●	Waar nodig mediëren wij tussen partijen, zoals bij de hoofdwegenstructuur op de Liesbosch. Voor de Liesbosch geldt daarbij het handelingskader zoals we dat in de A12-zone hebben afgesproken.
●	In de Utrecht Talent Alliantie (UTA) werken we samen aan een sterke regionale arbeidsmarkt. Wij geven de Utrecht Talent Alliantie vorm op lokale schaal.
●	Startende ondernemers een zetje geven. In vervolg op het behoefte-onderzoek uit 2023 gaan we in 2024 na welke ruimtevraag daarbij hoort en gaan we na hoe we de ruimtevraag kunnen koppelen aan een locatie en financieringsconstructie voor ingroei huur.

Leefomgeving en Veiligheid	
Leefomgeving	
●	Wij vragen, via de media, aandacht aan het goed gebruik van de riolering.
●	We passen, zowel bij het reguliere onderhoudsprogramma als nieuwe projecten, klimaat adaptieve maatregelen toe.
●	Nieuwegein wordt conform de integrale groenbestekken onderhouden. Als de pilot bouwteamcontract voor bestek Oost & Zuid een meerwaarde geeft dan worden de bestekken West en Noord in 2024 ook op deze wijze aanbesteed. Verder zal het bestek voor het onderhoud op het Natuurkwartier weer aanbesteed gaan worden.
●	In 2024 gaan we de eenvoudig uit te voeren aanbevelingen uit het omgevingsplan uitvoeren. Deze zullen voornamelijk liggen in het bestekgebied Oost & Zuid.
●	In 2024 zal een SoortenManagementPlan (SMP) opgesteld worden, waardoor voornamelijk gebouwbewonende soorten beter beschermd worden ondanks de vele renovatieprojecten die knelpunten veroorzaken voor deze soorten.
●	In 2024 gaan we het zelfbeheer evalueren (langs de lijnen van het omgevingsprogramma), waarbij we willen leren van de ervaringen van zelfbeheerders en omgeving. Hierbij kijken we kritisch naar het gebruik van plantenbakken en bekijken we hoe zelfbeheerders actief bij kunnen dragen aan biodiversiteit.
●	We voeren de buurtaanpak spelen door conform het beheerplan. hierin worden de suggesties die tijdens de ideeënmarkt naar voren zijn gebracht meegenomen. Zie paragraaf kapitaalgoederen voor de verdere planning.
●	We gaan de bushaltes beter ontsluiten voor de fiets en we gaan de mogelijkheid van fiets parkeren in City en bij de OV uitbreiden.
●	We passen de beleidsregels met betrekking tot laadpalen ('Beleidsregels openbare oplaadinfrastructuur elektrische voertuigen 2017') aan op basis van de laatste (op de toekomst gerichte) inzichten en technische mogelijkheden. We verwerken hierin onder andere de onderwerpen 'aanpak laadpaalkleven', 'kabelmatten', 'laadpleinen', 'snelladers'.
●	We gaan de eerste - nog nader te bepalen - uitvoeringsacties van het nieuwe beleidsplan openbare verlichting oppakken.
●	We vervangen bovengrondse restafval cocons door ondergrondse containers.
●	We voeren de aparte inzameling van groente, fruit en tuinafval (GFT) bij de hoogbouw verder in.
●	Ter verdere stimulans om afval te minderen en beter te scheiden, gaan we onderzoek naar de effectiviteit van het recyclingstation doen.
●	We stimuleren in City het gebruik van de gebouwde parkeervoorzieningen.
●	In 2024 wordt verder gewerkt aan de bouwkundige koppeling van het appartementencomplex CityPromenade en de parkeergarage Stadhuis. Naast het afronden van de brandveiligheidsaspecten betreft dit vooral de toegangstechniek. Het afronden van de uitstraling wordt gecombineerd met het geplande groot onderhoud.
●	Wij onderzoeken in welke mate de parkeerexploitatie moet worden bijgesteld. Dit doen we integraal, op basis van het mobiliteits- en parkeerbeleid voor de hele stad en alle bijbehorende modaliteiten.
●	

	We ronden de gezamenlijke baggerwerkzaamheden 2023-2024 met Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden af.
●	We voeren het 'oplossen ernstige wortelopdruk in Nieuwegein' in. Daar waar synergievoordelen zijn zullen deze geborgd gaan worden in de desbetreffende projecten.
●	We evalueren het bomenafwegingskader, waarin de 3-30-300-regel en de uitwerking voor de compensatie van de te kappen bomen (groen terug voor iedere gekapte boom) meegenomen worden.
●	Als onderdeel van het actieplan deelmobiliteit wordt een pilot deelmobiliteit ter bestrijding van vervoerarmoede uitgevoerd.
●	Wij streven ernaar om marktpartijen via MRA-E ('Metropool Regio Amsterdam Elektrisch': samenwerkingsverband tussen Flevoland, Noord-Holland en Utrecht) in Nieuwegein aan ons te binden die de laadpalen voor ons realiseren.
●	We ronden het project 'Bus halteert op rijbaan' af. De volgende haltes worden omgebouwd: Gerbrandypark, Guido Gezellehove, Galecopperdijk, Herman Heijermanshove, Huis de Geer, Randijk, Oosterlicht college en Wattbaan.
●	Er wordt een voorstel gemaakt om het afval op de scholen die graag meedoen, gescheiden in te zamelen. Afvalvrije scholen is een waardevol project om nieuwe generaties te laten wennen aan het scheiden van afval.
●	We controleren op voldoende aanwezigheid van papier- en glascontainers.
●	Op basis van integraal onderzoek wordt op logische locaties in de stad gewerkt aan de inzet van deelmobiliteit. Indien mogelijk kan dit in bestaande of nieuwe parkeervoorzieningen (zowel garage-, straat- als fietsparkeren) gefaciliteerd worden.
●	We voeren baggerwerkzaamheden in meerdere locaties uit, circa 4,5 km watergangen, conform het baggerplan 2024-2027.
●	Nadat het bomenafwegingskader vastgesteld is gaan wij eind 2024 een bomenbeheerplan opstellen.
●	We starten met de uitvoering van mobiliteitshubs in de wijk waar inwoners van Nieuwegein kunnen kiezen uit een deelauto of een deelfiets of in kunnen stappen in het OV.
●	Op basis van de mobiliteitsscan van Het Klooster werken we in samenspraak met provincie Utrecht en U-OV de maatregelen uit om de OV-bereikbaarheid van dit bedrijventerrein te verbeteren met ingang van de dienstregeling 2025.
●	We voeren luierinzameling in.
●	Wij continueren de voorbereiding van de nieuwe (tijdelijke) stallingsvoorzieningen in de binnenstad waaronder een stalling nabij het OV-knooppunt City en een stalling aan het Stadsplein. Dit koppelen wij aan het hoofd fietsnetwerk uit het (herijkte) mobiliteitsbeleid.
●	We brengen met een communicatiecampagne deelmobiliteit inwoners op de hoogte van de mogelijkheden van deelmobiliteit.
●	In de behoefte aan oplaadplekken voor elektrische auto's wordt voorzien in de bestaande parkeergarages, rekening houdend met de brandveiligheidseisen en beschikbare budgetten.
●	Om zicht te krijgen op de mobiliteitsontwikkeling in Nieuwegein starten we monitoring. We beginnen met de monitoring van het fietsgebruik.
●	Bij het uitvoeren van projecten in de openbare ruimte, leggen we (op basis van de in 2023 aangewezen potentiële locatie) fietsstraten aan.
●	We nemen deel aan het programma 'Ieder kind een fiets'.
●	We starten met de uitvoering van de nieuwe fietsroute richting Utrecht (kruising met de Richterslaan en fietsstraatrichting van delen van de Mendes da Costalaan.
Veiligheid	
●	We organiseren gerichte (bewustwordings)trainingen en bijeenkomsten voor medewerkers over georganiseerde ondermijnende criminaliteit.
●	Er wordt zowel bij interne als externe samenwerkingspartners breed ingezet op het vergroten van awareness binnen het onderwijs, thuis, vrije tijd en werk & inkomen.
●	Voor de geprioriteerde doelgroepen (jongeren, ouderen en ondernemers) worden interventies en campagnes ingezet als Hackshield, voorlichtingsfilms, nieuwsbrieven en bijeenkomsten.
●	We vervolgen onze pilot Woonfraude. In een afgebakend gebied kijken we naar leegstand en overbewoning (verkamering).

●	We houden toezicht op de sekswerkbbranche door controles uit te voeren gericht op de vergunde en onvergunde sector.
●	We zijn gestart met de versterking van het proces lokale bevolkingszorg. Dit doen wij door het aanstellen van nieuwe medewerkers, een startbijeenkomst voor betrokken functionarissen, het opleiden van nieuwe functionarissen en het getraind houden van reeds aangestelde functionarissen.
●	We houden toezicht op bouwwerken met veel gebruikers, minder redzame personen of brandgevaarlijke situaties.
●	Op landelijk niveau wordt gewerkt aan het interbestuurlijk programma versterking vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH-stelsel). We gaan in dit programma lobbyen voor extra middelen en geven input. Daarnaast onderzoeken de omgevingsdiensten een gezamenlijke fusie, hierbij zullen wij onze eisen en wensen meegeven.
●	Vanuit het programma Leefbaarheid en Veiligheid bepalen wij samen met betrokken partijen onze inzet in de buurten en wijken in de centrale as. Dit landt in een uitvoeringsplan.
●	We investeren in de bewustwording omtrent georganiseerde ondermijnende criminaliteit van onze maatschappelijke partners, zoals inwoners, ondernemers en partnerorganisaties, hoofdzakelijk door middel van verschillende voorlichtingen.
●	We ontwikkelen en implementeren een actiegerichte maatwerk aanpak, de zogenaamde Top N gericht op jonge aanwas en doorgroeiers.
●	Communicatie uitingen om bewustwording te creëren op thema's, verschijningsvormen en weerbaarheid.
●	Naast de pilot Woonfraude starten we een integrale aanpak van andere soorten van woonfraude. We bereiden een plan van aanpak voor.
●	Binnen het team Openbare Orde en Veiligheid stellen wij capaciteit beschikbaar op het moment dat adequaat acteren benodigd is wanneer er zich onverwachts acute veiligheidsvraagstukken voordoen, bijvoorbeeld verhoogde dreiging op personen en/of objecten.
●	Bouwen aan een digitale infrastructuur vanuit informatiemanagement.
●	We vragen bij alle activiteiten in de openbare ruimte om een BLVC-plan (denk aan ruimtelijke initiatieven, aanvragen omgevingsvergunningen, maar ook om plannen bij onze eigen werken en aanpassingen en werken in de openbare ruimte.
●	In de regio hebben we een actieve rol in de samenwerking tussen ketenpartners op het gebied van toezicht en handhaving.
●	Wij starten met de uitvoering van het programma Leefbaarheid en Veiligheid.
●	Wij brengen ons beeld op orde en verstevigen onze informatiepositie inzake Jonge Aanwas/ doorgroeiers, onder andere door: <ul style="list-style-type: none"> • Het continueren van de pilot 'Signaalpunt Potentiële Jonge Aanwas'; • Signalerende functies in wijken en buurten op orde te hebben (jeugdboa, Jongerenwerk jeugd en veiligheid, wijkagent jeugd); • Registreren van signalen.
●	Bij woonfraude zoeken we nadrukkelijk de samenwerking op met ketenpartners, zoals de woningcoöperaties. Deze samenwerking zal in 2024 meer vorm krijgen.
●	We ondersteunen en faciliteren initiatieven voor verbinding in de stad en verlevendigen daarvan. Daarnaast gaan we door met wijkgericht werken en inzet van wijknetwerken 2.0.
●	In verlengde van de invoering van de Wet kwaliteitsborging Bouwen (WKB) willen we voldoen aan onze wettelijke taak. Dit betekent dat systemen, beleid en processen in 2024 zijn ingericht voor het nieuwe stelsel. En de taken worden uitgewerkt in het uitvoeringsprogramma.
●	Voor de uitvoering van de basistaken door de omgevingsdiensten (RUD Utrecht en ODRU) geldt de regionale VTH-strategie waarin doelstellingen zijn opgenomen. We werken samen in de regio om deze doelstellingen uit te werken.
●	Met gebiedsgerichte en branchegerichte controles intensiveren we onze integrale aanpak van georganiseerde ondermijnende criminaliteit.
●	We onderzoeken hoe we in samenwerking met onze partners een aanpak criminele families kunnen opzetten.
●	We treden met onze partners in goede samenwerking op tijdens rampen en crises.
●	Toezicht op energiebesparende maatregelen is een belangrijk onderdeel om de duurzaamheidsdoelstellingen te bereiken.
●	

	We onderzoeken het gebruik van een analysetool als instrument in de aanpak van ondermijning om een gezond en veilig ondernemersklimaat te behouden.
●	Wij ontwikkelen interventies gericht op de thuissituatie die bijdragen aan het voorkomen van Jonge Aanwas. Deze interventies zijn gericht op het vergroten van ouderbetrokkenheid, een gezinsgerichte maatwerk aanpak, 'Moedertraining' en het investeren in burgerschapskunde in brede zin.
●	We voeren de taken uit die zijn vastgesteld in het Regionaal Crisisplan Veiligheidsregio Utrecht (VRU) 2024-2027 .
●	We volgen nieuwe ontwikkelingen op bouwgebied op de voet en houden hier toezicht op.
●	Wij ontwikkelen en continueren interventies gericht op het onderwijs die bijdragen aan het voorkomen van Jonge Aanwas. Voorbeelden van deze interventies zijn: <ul style="list-style-type: none"> • Convenant School & Veiligheid (start met VO-scholen) • Alleen jijzelf bepaalt wie jij bent (start op het Oosterlicht College) • Ontwikkelen onderwijscurriculum met onder andere Halt, JINC, enz.
●	Zoeken de verbinding met burgers via wijknetwerken om de rol van gemeenten bij rampen en crises te verduidelijken.
●	Organiseren een thema middag in 2024 voor de collega's die binnen de lokale bezetting een rol vervullen.

Vrije Tijd	
Vrije Tijd	
●	Samen met grondeigenaar gemeente Utrecht, de provincie Utrecht, Recreatieschap Stichtse Groenlanden en de gemeente IJsselstein optimaliseren we de recreatiemogelijkheden op de Nedereindse Plas. Dit komt in 2024 tot uiting in een vaststelling door de gemeente Utrecht van de visie op de doorontwikkeling van de Nedereindse Plas tot Nedereindse Park.
●	We werken samen met de Provincie Utrecht en Activiteitengroep Vreeswijk aan een route 'Rondje Schippersdorp'. Hierdoor maken we de historie van de plek en de werking van dorp en waterlinie meer beleefbaar.
●	In het eerste kwartaal van 2024 volgt een raadsvoorstel over de realisatie van het evenemententerrein in Nieuwegein. Dit wordt gedaan op basis van de uitkomsten van het vervolgonderzoek dat in 2023 wordt uitgevoerd naar de mogelijkheden van het realiseren van een evenemententerrein in Nieuwegein. De voorkeurslocatie, de uitkomsten van flora- en faunaonderzoek, een geluidsonderzoek en het participatietraject maken deel uit van het voorstel aan de raad.
●	Samen met partners als de bibliotheek, de WIL, Movactor en de GGD regio Utrecht realiseren we een levendig Stadshuis volgens een nieuw concept. Daarin is het Stadshuis een plek waar je, naast je woning of je werk, naar toe gaat om je te kunnen ontspannen en mensen te ontmoeten. In 2024 werken we voor, door en samen met inwoners en partners aan een inspirerende programmering.

Versterking eigen kracht, Ondersteuning en Bescherming	
Versterking eigen kracht	
●	Per schooljaar 2024-2025 openen we de tijdelijke onderwijshuisvesting in Rijnhuizen. Voor de permanente onderwijshuisvesting in Rijnhuizen voeren we de planvorming verder uit.
●	In samenwerking met Stichting Hartslag en andere betrokken partners verkennen we de stand van zaken rondom het AED-netwerk en burgerhulpverleners in Nieuwegein. Vanuit onze faciliterende rol onderzoeken we samen met de partners of we het netwerk kunnen optimaliseren. Het streven is het aantal geregistreerde burgerhulpverleners minimaal gelijk te houden en het AED-netwerk in stand te houden.
●	We maken van preventie van drugs- en middelengebruik een speerpunt en focussen daarbij met name op de doelgroep jeugd en jongeren. We werken verder op basis van de uitkomsten van onder andere het rioolwateronderzoek door het KWR dat in 2023 wordt uitgevoerd. Dit mondt uit in een uitvoeringsprogramma preventie drugsgebruik.
●	

	We nemen deel aan een provinciale subsidie aanvraag bij ZonMw met als doel onderzoek doen naar en kennisvergaring over ontmoetingsplekken in de wijk. Deze uitkomsten bieden kwalitatieve inzichten in de werkzame bestandsdelen van formele en informele ontmoetingsplekken voor specifieke doelgroepen.
●	Vrijwilligers gaan op huisbezoek bij 75-plussers in de wijk Galecop. We zorgen voor verbinding met ontmoeting, vrijwilligers en activiteiten in de wijk. Ook breiden we de mogelijkheden uit van het aantal inwoners wat gebruik kan maken van welzijn op recept. Na evaluatie en bij voldoende succes onderzoeken we of we deze aanpak kunnen uitrollen naar andere wijken.
●	Via de samenwerkingsagenda "Thuis in de wijk" maken we een overzichtskaart voor begeleiders, maken we afspraken over een warme overdracht en een jaarlijkse workshop voor begeleiders.
●	We actualiseren het uitvoeringsprogramma Onderwijskansenbeleid met de partners in de stad en voeren het uit. Activiteiten die hieruit voortkomen financieren wij vanuit de geormerkte rijksbijdrage 'onderwijsachterstandenbeleid' en de extra mogelijkheden die de SPUK 'Jonge kind' ons biedt.
●	Wij gaan in gesprek met jeugdigen, jongvolwassenen en ouders om te weten wat bij hen speelt. We maken hun (hulp)vragen en behoeften duidelijker en zorgen ervoor dat het voorliggend veld hierbij aansluit.
●	Wij organiseren voor het voortgezet onderwijs en het MBO een gezamenlijk jongerendebat over omgaan met geld.
●	Vanuit de samenwerkingsagenda "Thuis in de wijk" organiseren we bewustwordingsbijeenkomsten stigma en zelfstigma rondom psychische kwetsbaarheid. De doelgroep is divers met onder andere vrijwilligers, buurtbewoners en het omliggende netwerk van de cliënt en een brede groep professionals van zowel woningbouwcorporatie, WIL en zorg partijen. Tijdens deze bewustwordingsbijeenkomsten maken inwoners (opnieuw) kennis met de signaleringskaart en krijgen zij handvatten in hoe zij met inwoners met een kwetsbaarheid kunnen omgaan en hoe zij hun rol als buur en wijkbewoner kunnen vervullen.
●	We ronden de gezondheidsagenda voor de wijken Jutphaas-Wijkersloot en Zuilenstein af met inwoners en professionals en starten de voorbereidingen voor de gezondheidsagenda in de volgende wijk op.
●	We maken een voorstel om te investeren in het voorliggend veld om complexe zorgvragen te voorkomen. Dit doen we in lijn met het nieuwe beleidskader Jeugd dat eind 2023 ter besluitvorming bij de raad voorligt.
●	Voor ouders van schoolgaande kinderen organiseren we 5 voorlichtingsbijeenkomsten over financiële opvoeding.
●	We geven trainingen 'Dementievriendelijk' zodat mensen meer handvatten hebben in de omgang van mensen met dementie. De trainingen worden gegeven door vrijwilligers en in samenspraak met Stichting Alzheimer Lekstroom.
●	We starten met de planvorming voor vernieuwing van de basisscholen in Batau Noord en Batau Zuid. Ook starten we met de planvorming voor vernieuwing van het Anna van Rijn College.
●	We evalueren de pilots die we met tijdelijke NPO-middelen hebben gestart. We maken wij een voorstel om de onderdelen die succesvol blijken te borgen
●	We implementeren de relatie- en echtscheidingsdesk.
●	We verkennen de mogelijkheden voor een project rondom positieve gezondheid in het basisonderwijs. Een belangrijk doel hierbij is verbinding leggen tussen de partners in de stad, de docenten, ouders/verzorgers en de leerlingen. Door jongeren al op vroege leeftijd eigen regisseur te maken hopen wij de gezondheid al op vroege leeftijd te bevorderen.
Ondersteuning	
●	We passen de beleidsregels bijzondere bijstand aan met de Lekstroomgemeenten, zodat deze meer voldoen aan de hulpvraag en er beter maatwerk geleverd kan worden. In 2023 zijn de eerste verbeteringen doorgevoerd, in 2024 wordt dit verder geoptimaliseerd.
●	We gaan meer actief hulp aanbieden door een generalist van WIL te koppelen aan de energiecoach van de gemeente vanuit het ruimtelijk domein. Hiermee kunnen inwoners in hun eigen omgeving aan huis benaderd worden, zodat meer inwoners vroegtijdig bereikt kunnen worden en passende hulp aangeboden kan worden.
●	We borgen de pilot Geynwijs op School – lichte ondersteuning. Geynwijs biedt zelf lichte hulp aan inwoners en bekijkt de mogelijkheden om op meer Nieuwegeinse scholen deze vorm van ondersteuning aan te bieden. We zorgen voor een evaluatie van deze pilot voor de kadernota 2025.

●	We werken de komende jaren toe naar de implementatie van het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming. In 2024 maken we een verbeterplan op basis van de landelijke leidraad Samenwerken aan veiligheid voor lokale (wijk)teams en gemeenten.
●	Vanuit de samenwerkingsagenda "Thuis in de wijk" stimuleren, faciliteren en ondersteunen we de totstandkoming van nieuwe initiatieven van gemengd wonen en zetten in op een toekomstbestendige financiering. We realiseren samenwerking met woningcorporaties, zorgverzekering en regiogemeenten om nieuwe initiatieven op te zetten in Nieuwegein.
●	In Nieuwegein is veel ondersteuningsaanbod voor jongvolwassenen; we doen onderzoek naar wat de hiaten zijn en welke mogelijkheden er zijn om beter integraal samen te werken. We maken een uitvoeringsplan voor jongvolwassenen.
●	We ronden de besluitvorming over het realiseren van een respijthuis en hospice aan de Mondriaanlaan in samenwerking met onder andere stichting Próxima en Pand af. We bepalen de invulling en voorwaarden van het gebruik van het respijthuis en het hospice in samenwerking met deze en andere partners.
●	We onderzoeken de mogelijkheden naar parttime werk en regelvrije bijstand. Daarvoor voeren we een pilot uit waarbij geëxperimenteerd wordt met parttime werk en bijstand. We werken daarbij samen met lokale ondernemers om de kansen op de arbeidsmarkt te vergoten. Het streven is dat door ondersteuning vanuit het lokaal werkteam 100 inwoners fulltime of parttime betaald werk vinden in 2024.
●	Vanuit de samenwerkingsagenda "Thuis in de wijk" maken we afspraken met partners over samen optrekken van professionals in de zorg en medewerkers van financiële ondersteuningsorganisaties (zoals WIL, Sociale Raadsliden en algemeen maatschappelijk werk) in de dienstverlening aan inwoners met een psychische kwetsbaarheid.
●	We verkennen de mogelijkheid tot uitbreiding van de POH Jeugd naar gezondheidscentra Dukatenburg en Rijnhuizen.
●	De regionaal bepaalde ontwikkelopgaven voor de nieuw ingekochte jeugdhulpaanbieders (2023) worden op basis van verzamelde data, klanttevredenheid in 2024 in gesprek met jeugdhulpaanbieders gemonitord. Ook worden ontwikkelafels georganiseerd met bepaalde aanbieders die actief zijn rondom een ontwikkelopgave.
●	We realiseren een plan en een financieel duurzame begroting voor community building voor gemengd wonen projecten Meanderpark en Souvereinburg.
●	We hebben en houden alle inwoners met een bijstandsuitkering in beeld door ze minimaal 1 keer per jaar uit te nodigen voor een persoonlijk gesprek. We zorgen voor de juiste arbeidsdiagnose en zetten passende ondersteuning in waar nodig. Daarnaast bieden we laagdrempelige en toegankelijke dienstverlening aan. Maatwerk wordt toegepast om de juiste ondersteuning te bieden die leidt tot betaald of onbetaald werk. Participatie in de vorm van vrijwilligerswerk en arbeidsmatige activering wordt ingezet om inwoners stappen te laten zetten richting betaald werk.
Bescherming	
●	We evalueren, samen met de regio Lekstroom, de uitvoering Wet verplichte GGZ en maken verbeterlagen daar waar nodig.
●	We verkennen met GGD en Outreachteam om het Meld -en Adviespunt Bezorgd efficiënter in te richten.

Bedrijfsvoering	
Bedrijfsvoering	
●	We evalueren of de nieuwe werkomgeving werkt zoals bedacht (zie ook doelstelling 2 en 3).
●	We richten het nieuwe Atrium in, in overeenstemming met en ondersteunend aan de diverse Atrium concepten en inclusief beheerplan.
●	Waar nodig treffen wij maatregelen om de 'winkel open te houden' tijdens de verbouwing.
●	Bedrijfsvoering ondersteunt bij de juiste keuze voor nieuwe toepassingen (innovatie).
●	Bedrijfsvoering voert verbeteringen door op bestaande processen en systemen (professionele en moderne interne dienstverlening).
●	Bedrijfsvoering ondersteunt de organisatie bij een optimale inrichting en bewaakt de kwaliteit van het Informatiebeheer.

●	Bedrijfsvoering verbetert risicogestuurd de beveiliging van informatiesystemen.
●	Opstellen van een vernieuwd inkoopbeleid en categorieplannen.
●	Geven van trainingen op het gebied van Contract en leveranciersmanagement. Ook in relatie tot het borgen van MVOI-afspraken.
●	We toetsen bij wijzigingen in informatiesystemen aan de waarden van het manifest Digitaal Nieuwegein.
●	Wij continueren de huidige maatregelen (onder andere: de inzet van een casemanager, de inzet van een vaste bedrijfsarts met diverse interventiemogelijkheden, aandacht voor werkdruk en oog voor leeftijdsgebonden verzuim).
●	We intensiveren onze arbeidsmarktcommunicatie door ons op diverse manieren te presenteren als aantrekkelijk werkgever.
●	We vergroten met passende maatregelen de mogelijkheden voor mensen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt om bij ons te komen werken.
●	Collega's die tot taak hebben om ondermijning in de samenleving terug te dringen, krijgen extra aandacht in het borgen van hun veiligheid.
●	Dit jaar wordt een aanbesteding gestart voor de vervanging van ons datacentrum. De planning is om deze uiterlijk in maart 2025 in gebruik te nemen.
●	Wij intensiveren de regievoering op de samenhang in het ICT-landschap en de werking daarvan en de regie op onze IT-leveranciers. Dit doen wij door de inzet van extra personeel op dit gebied voor de komende 2 jaar. Het zal moeten blijken of de extra inzet structureel nodig is.
●	Wij bevorderen het informatiebewustzijn in de organisatie en richten systemen en applicaties zo in dat retentielabels standaard worden toegevoegd. Zo is informatie goed vindbaar en kan deze op het juiste moment ook worden vernietigd.
●	Opstellen en uitvoeren van een actieplan rondom manifest Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen (MVOI).
●	We zetten nog meer in op vitaliteit met de ontwikkeling van een vitaliteitsprogramma, met een duidelijke focus op de preventieve kant van verzuim.
●	We passen innovatieve methoden toe om sollicitanten te trekken: <ul style="list-style-type: none"> • Zonder brief en CV solliciteren • Toepassen ondersteunende middelen (training, opleiding, begeleiding, arbeidstijd / plek) om functies voor een grotere groep mensen bereikbaar te maken • Regionale trainee-poule
●	We brengen de verschillende afspraken, beleid en procedures die direct of indirect bijdragen aan een diverse en inclusieve organisatie in beeld. In 2023 ronden we deze inventarisatie af. Op basis van de inventarisatie formuleren we aanvullende doelen/activiteiten voor 2024 waarmee we als organisatie sterker worden op het gebied van diversiteit en inclusie.
●	We vergroten de bewustwording bij medewerkers op het gebied van ondermijning door het geven van trainingen.
●	In 2024 blijven we opvolging geven aan de vastgestelde acties uit de Risico Inventarisatie & Evaluatie (RI&E) en de recente RI&E Werf.
Vastgoed	
●	We geven uitvoering aan de realisatie van de scholen en sportaccommodaties van het plan Vitale scholen. Zie programma Versterking eigen kracht, Ondersteuning en Bescherming.
●	Op basis van het MJOP wordt per object een uitvoeringsplan gemaakt.
●	In 2024 wordt het onderhoud uitgevoerd met een geactualiseerd beheerplan en MJOP 2024-2027.
●	We dragen het beheer van die gerealiseerde scholen over aan de schoolbesturen.
●	Wij monitoren en evalueren het zonnepanelensysteem boven op de parkeergarage Theater ten behoeve van mogelijke uitbreidingen naar andere gemeentelijk vastgoed.
●	In 2024 ontwikkelen we een afsprakenkader verduurzaming maatschappelijk vastgoed (zie ook programma energie en duurzaamheid)

Niet conform planning en deels in uitvoering

Bestuur en Dienstverlening	
Bestuur	
●	We werken samen met de begeleidingscommissie Bestuurlijke en democratische vernieuwing aan een voorstel voor een jongerenraad dat wordt voorgelegd aan de raad.
Dienstverlening	
●	Wij maken de digitale aangifte van geboorte mogelijk.
●	De Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer gaat vermoedelijk op 1 juli 2024 in werking treden. Er komt een zorgplicht voor ondersteuning bij alle communicatie met de overheid (ook niet elektronisch).

Wonen en Economie	
Wonen	
●	In 2024 stellen we vijf omgevingsprogramma's op; wonen, vrije tijd, duurzaamheid & energie, ruimtelijke kwaliteit en bodem & ondergrond.
●	We implementeren (afhankelijk van demissionaire status kabinet) de diverse woningswetswijzigingen (o.a. de Wet regie volkshuisvesting, Wet goed verhuurderschap, Wet betaalbare huur).
●	In 2024 evalueren we het effect van onze aanpak voor de verduurzaming van monumenten in de stad met daarbij een advies over aanvullende vervolmaatregelen.
●	De buurt Kerkveld e.o. wordt in 2024 als betere buurt opgeknapt. We voeren de herinrichtingsplannen uit.
●	Het ontwerp voor de Gebouwendriften werken we technisch uit in een Definitief Ontwerp en bestek. Parallel hieraan maken we met de buurt het wijkplan voor de warmtetransitie.

Leefomgeving en Veiligheid	
Leefomgeving	
●	Er wordt invulling gegeven aan de detaillering van de parkeerafspraken met CityPromenade over een deelautoconcept in de parkeergarage Theater.
●	Wij kijken integraal naar de benodigde aanpassing van het parkeerroute-informatiesysteem.
●	Een half jaar na start van de pilot ' <i>knip Batauweg</i> ', voeren we een tussentijdse evaluatie uit. Op basis van de resultaten bepalen we of de pilot ongewijzigd wordt voortgezet, wordt aangepast of stopgezet.
Veiligheid	
●	Ons bestuurlijk instrumentarium wordt versterkt door onze APV en bestaand beleid up to date te houden en nieuw beleid te ontwikkelen. Zo breiden we ons mensenhandelbeleid uit met beleid over arbeidsuitbuiting en criminele uitbuiting en voeren wij dit beleid uit.
●	We voeren een pilot uit met cameratoezicht op een hotspot om criminaliteit en/of overlast te voorkomen op het moment dat er zich een situatie voordoet die past binnen de kaders voor het inzetten van tijdelijk cameratoezicht.

Vrije Tijd	
Vrije Tijd	
●	

	We stellen een omgevingsprogramma Vrije Tijd op. Dit programma biedt een meerjarenperspectief gericht op ambities in de Omgevingsvisie op het gebied van vrije tijd en het beleven van de stad. Hierbij is een van de uitgangspunten de toegankelijkheid en vindbaarheid van activiteiten.
●	We breiden de museumfunctie op het Natuurkwartier uit. We investeren in de verbouwing van het voorhuis van de monumentale boerderij in 2024, zodat dit betrokken kan worden bij het bestaande museum Warsenhoeck.

Versterking eigen kracht, Ondersteuning en Bescherming	
Versterking eigen kracht	
●	We realiseren de tijdelijke sporthal die nodig is in het kader van de toekomst binnensportvoorzieningen en de vernieuwing van Sport- en Evenementencomplex Merwestein.
Ondersteuning	
●	We maken preventief budgetbeheer beschikbaar voor kwetsbare mensen die niet noodzakelijk een beroep hoeven te doen op de schuldhulpverlening.

Bedrijfsvoering	
Bedrijfsvoering	
●	We onderzoeken mogelijkheden om onze secundaire arbeidsvoorwaarden aan te passen en daarmee meer concurrerend te maken.
Vastgoed	
●	In 2024 wordt de verduurzaming van het Stadhuis, Theater De Kom en de gemeentewerf voorbereid en uitgewerkt tot een uitvoeringsplan.

Niet conform planning en niet in uitvoering

Bestuur en Dienstverlening	
Dienstverlening	
●	Door aan te sluiten op de berichtenbox en overheid.nl hebben inwoners en ondernemers 24/7 status-inzicht over belangrijke documenten, wanneer deze verlopen en (opnieuw) aan te vragen zijn.

Leefomgeving en Veiligheid	
Leefomgeving	
●	We realiseren een permanente fietsenstalling aan de zuidzijde van City.
Veiligheid	
●	Inzet van een multidisciplinaire oefening in de gemeente.

Bijlage 2: Ideeënmarkt

Inleiding

In 2023 is er voor het eerst een ideeënmarkt georganiseerd vanuit de raad waaruit een aantal ideeën is gekomen die in de raad van 14 september zijn besproken. Een aantal hiervan paste binnen het bestaande beleid van het college en is daarmee overgenomen, een aantal is ingebracht in de vorm van een motie. In totaal zijn er 7 moties aangenomen.

Hierbij is onderscheid gemaakt in een aantal categorieën:

1. Aangenomen moties
2. Toezeggingen
3. Ideeën die reeds onderdeel zijn van het vastgestelde beleid van het college

Aangenomen moties

Dit betreft de volgende ideeën:

1. Verfraaien Vertier Wiersdijk (motie 40)	Vorbereiding loopt
2. Groene kruising (motie 42)	In uitvoering
3. Bijeenkomst nieuwe bewoners (motie 43)	nagenoeg afgerond
4. Welkom heten nieuwe bewoners (motie 44)	nagenoeg afgerond
5. Poldermolen (motie 45)	Q3/Q4 2024
6. Geen plastic in vuurwerk (motie 49)	wordt verwerkt in beleidsstukken
7. Urban Sportzone / skeeler / skatebaan (motie 51)	in onderzoek

Onderstaand gaan we nader in op de stand van zaken:

Ad 1 Verfraaien Vertier Wiersdijk (motie 40)

De wens is om een kleine speeltuin te creëren, passend bij de omgeving.

Hiervoor is gevraagd om in gesprek te gaan met omwonenden (dus zowel bewoners van de nieuwbouw van 2020 als bewoners die bij de participatie van 2019 betrokken waren) om te komen tot een aantrekkelijke speelplek aan de Wiersdijk met een investering van maximaal € 25.000 vanuit het budget voor de ideeënmarkt.

Stand van zaken: lopend

Binnen de bewoners van omgeving Wiersdijk is geen eensluidend standpunt ten aanzien van dit idee. Om de rust in de buurt terug te brengen en mensen weer met elkaar in gesprek te krijgen is een uitvraag gedaan bij drie onafhankelijke partijen om opnieuw alle bewoners aan tafel te krijgen en de gehele participatie opnieuw uit te voeren (deep democracy traject).

Doel is om ervoor te zorgen dat bewoners rond de Wiersdijk weer naar elkaar kunnen luisteren en dat zij zich gehoord voelen door hun mede wijkbewoners. De externe kosten hiervan (€ 21.000) worden gedekt uit het beschikbare budget van de ideeënmarkt. Inmiddels heeft in maart een startgesprek plaatsgevonden, hebben meerdere gesprekken met bewoners plaats gevonden en is op 28 mei een bewonersavond georganiseerd. Op verzoek van bewoners is er op 4 juli een informele bijeenkomst geweest in de vorm van een borrel met buurtbewoners, de externe begeleiders en betrokken ambtenaren. Doel van de borrel is bewoners nog dichterbij elkaar te brengen en ook kunnen bewoners hun prioriteit voor de plek aan ons meegeven. Alle prioriteiten en input uit dit traject leiden tot een advies richting College en Gemeenteraad.

Ad 2 Groene kruising (M42)

Het idee is om de kruising Guido Gezellehove- Gerard Walschaphove als eerste test in Galecop te vergroenen. Het voorstel is een achthoek of cirkel verharding te vervangen door grasbetontegels – half verharding –half groen. Het reliëf van deze tegels hebben daarnaast effect op verlaging van snelheid van het verkeer. Effect vergroening kruising met grasbetontegels: - Verlagen hittestress, verhogen water opname bodem, Vertragend effect op passerend verkeer door reliëf grasbetontegels.

Stand van zaken: lopend

Aan een bureau is opdracht gegeven om de mogelijke inrichtingen voor het vergroenen van kruisingen verder uit te werken. In een werksessie met de initiatiefnemer en de gemeente zijn randvoorwaarden opgesteld voor relevante aspecten zoals verkeersveiligheid, omgevingslawaaï, (kosten van) aanleg, onderhoud, en beheer, biodiversiteit, hittestress, enz. Hierbij wordt ook specifiek gekeken naar de haalbaarheid van de achthoek met grasbetonstenen en andere varianten met grasbetonstenen. Van drie voorbeeldkruisingen in 30 km woonwijken stelt het bureau vervolgens een inrichtingsschets op. Haalbare ideeën worden geïntegreerd in het Omgevingsprogramma klimaatadaptatie waarin we jaarlijks 2000 m² overbodige verharding vergroenen. Hierbij richten we ons ook specifiek op het omvormen van zichtlocaties bij wegen en kruispunten. Het beschikbare budget (€15.000) vanuit de ideeënmarkt is hiervoor ingezet.

Ad 3 Bijeenkomst nieuwe bewoners (M43)

Nieuwe bewoners inspireren om mee te doen in de gemeenschap Nieuwegein op het gebied van vrijwilligerswerk en sport. Vrijwilligersorganisaties en sportclubs zijn het cement van de Nieuwegeinse samenleving. Het cement brokkelt af. Vrijwilligers werven is ontzettend moeilijk en sportclubs lijden aan ledenverlies. Er is ontzettend veel in Nieuwegein, maar vaak onzichtbaar. Zeker voor nieuwe bewoners. Het idee is om nieuwe bewoners actief te informeren over de mogelijkheden.

Stand van zaken: nagenoeg afgerond

Motie 43 is tezamen met motie 44 aangevlogen. Er is contact gelegd met het Vrijwilligershuis en SportID. We werken aan een *Tour Doe Mee markt*. Dat is een informatiemarkt wat enkele keren per jaar op een wisselende plek plaatsvindt. Voor de bekendmaking volgen we de route van motie 44.

Ad 4 Welkom heten nieuwe bewoners (M44)

Nieuwe bewoners welkom heten en inspireren om hun nieuwe huis energiezuinig en hun tuin klimaatvriendelijk te maken. Nieuwegein wil energieneutraal zijn in 2040 en ontwikkelt momenteel een uitvoeringsplan voor klimaatadaptatie. De bewoner/eigenaar kan daarbij een belangrijke bijdrage leveren. In een leeg huis is het gemakkelijker energiemaatregelen te nemen. Daarnaast gaat na enige tijd vaak de tuin op de schop. Vaak strak betegeld. Om de betegeling te beteugelen willen we bewoners inspireren een klimaatvriendelijke tuin aan te leggen. Hierbij kunnen we ook vertellen dat een klimaatvriendelijke tuin niet per sé een onderhoud intensieve tuin hoeft te zijn. Wat is er voor nodig: Gemeente nodigt nieuwe inwoners uit, gemeente organiseert bijeenkomst, bewonersorganisaties geven presentaties.

Stand van zaken: nagenoeg afgerond

De uitvoering is afgestemd met initiatiefnemer SDN. We integreren deze motie in het communicatieplan om bewoners, die verhuizen of nieuw in Nieuwegein komen wonen, te benaderen voor duurzaamheidsmaatregelen. We hebben een flyer ontworpen met bijdragen van

Energie-N en SDN, tips voor het vergroenen van de tuin of het isoleren van de woning en verwijzingen naar subsidies. Deze zit sinds kort in de inwonerstasjes en is neergelegd bij bouwmarkten, notarissen, makelaars en hypotheekverstrekkers. Daarnaast hebben we met het duurzaamheidsloket op verschillende markten gestaan dit voorjaar om bewoners te informeren: Duurzaamheidsmarkt, Dag van de Vaart en het Muntpleinfestival. We blijven actief op zoek naar koppelingen met de activiteitenkalender van Nieuwegein om zo zichtbaar en benaderbaar te zijn in de stad, dit doen we in samenwerking met motie 43.

Ad 5 Poldermolen (M45)

Een toegankelijke poldermolen in het Natuurkwartier: De Poldermolen Oudegein in het Natuurkwartier is voor rolstoelen en kinderwagens slecht toegankelijk omdat de molen omgeven is door grind. Deze problemen kunnen worden aangepakt door een deel van het grind en de toegang tot de molen te vervangen door bestrating. Hiermee kan ook worden voorkomen dat als met een stevige wind wordt gemalen, het molenerf bij het scheprad onderloopt.

Stand van zaken: lopend

Het idee voor het toegankelijk maken van de Poldermolen voor rolstoelen en kinderwagens past goed binnen de kaders van de ideeënmarkt. De kosten van deze activiteiten zijn beperkt. Onze inschatting is ongeveer € 15.000 aan eenmalige kosten. Doordat dit terrein is niet ons eigendom is, kunnen de activiteiten alleen met instemming van de eigenaar, worden uitgevoerd. Over het idee is contact geweest waarbij is afgesproken de werkzaamheden in Q3/Q4 van dit jaar uit te voeren.

Ad 6 Geen plastic in vuurwerk (motie 49)

In veel gevallen bevat (professioneel) vuurwerk wat bij evenementen gebruikt wordt nog plastic. Het vuurwerkbesluit zegt daar niets over en dus is het nog steeds wettelijk toegestaan om dit letterlijk wegwerpplastic het milieu in te schieten.

Maar er is een oplossing om te voorkomen dat Nieuwegein bezaaid wordt met plastic van vuurwerkshows: neem in de APV en of het evenementenbeleid op dat er uitsluitend plasticvrij vuurwerk gebruikt mag worden.

Stand van zaken: lopend

Dit wordt meegenomen in de eerstvolgende actualisatie van het evenementenbeleid en wordt meegenomen in het nieuwe beleid en vertaald in vergunningverlening. Hierbij wordt samengewerkt met de provincie Utrecht aangezien die bevoegd gezag is voor het luchtruim.

Ad 7 Urban Sportzone / skeeler / skatebaan (motie 51)

Duurzame mogelijkheden tot het creëren van een skatebaan en skeelerbaan.

Stand van zaken: lopend

In afstemming met de indiener vragen wij extern advies om de wensen van jongeren in Nieuwegein te inventariseren in de leeftijdscategorie 12-21. Aan de hand van die wensen zal beoordeeld worden hoe een "Urban sportzone" realiseerbaar is binnen alle lopende programma's, uitdagingen en ontwikkelingen die Nieuwegein heeft.

Gedane toezeggingen:

1. Prullenbakken met poepzakjes
2. Borden voor roeiers

Prullenbakken met poepzakjes (toezegging)

Starten met een pilot onder hondenbezitters met het plaatsen van drie prullenbakken voor hondenuitwerpselen in de Muntenbuurt en een stukje van BatauNoord. Prullenbakken waar poepschepzakjes in zitten. Deze te plaatsen in overleg met de indiener van het idee op tactische plaatsen in de wijk.

Stand van zaken

Deze pilot is inmiddels gestart in de Muntenbuurt in de wijk Batau Noord. We verwachten in de lente van 2025 de pilot te evalueren. We zijn gestart met 3 locaties welke zijn aangegeven door de initiatiefnemers. Op de bakken zijn foto's geplakt van honden uit de buurt om het voor mensen zoveel mogelijk herkenbaarheid te geven. De zakjes die we gebruiken zijn volledig biologisch afbreekbaar. Natuurlijk moet hondenpoep bij het restafval, maar mochten zakjes in de wijk terecht komen als zwerfafval dan zijn ze volledig afbreekbaar en laten ze geen microplastics achter.

Borden voor roeiers (toezegging)

Bij roeivereniging De Doorslag merken we dat boten niet altijd rekening houden met roeiers, en veel harder dan toegestaan voorbij varen. Borden langs de waterkant kunnen de opmerkzaamheid en veiligheid vergroten.

Stand van zaken: lopend

We werken dit nader uit samen met de eigenaar Rijkswaterstaat.

Ideeën die reeds onderdeel zijn van het vastgestelde beleid van het college

Onderstaand geven we verkort de stand van zaken weer:

Idee	Stand van zaken
Speeltuinen Hoogzandveld	Hier wordt het bestaande beleid gevolgd. We volgen hierbij de planning voor aanpak van alle speelplekken in Nieuwegein, zoals die is opgenomen in het Beheerplan spelen en sporten in de openbare ruimte. Zie het raadsbesluit 2023-308.
Water terug in de grond	Het doel van dit voorstel is opgenomen in het Omgevingsprogramma Klimaatadaptatie 2023-2026. Aan de hand hiervan nemen we klimaat adaptieve maatregelen in de openbare ruimte. De precieze uitvoering wordt per project bekeken, maar het is zeker dat we verschillende soorten toepassingen, zoals ook grasbetontegels gaan toepassen.
Tuinadvies	Deze ideeën zijn al onderdeel van onze activiteiten. In het Omgevingsprogramma Klimaatadaptatie gaan we nog een stap verder dan het delen van een norm, namelijk het creëren van klimaatbewustzijn en handelingsperspectief voor inwoners en ondernemers. We werken hierbij actief samen met de tuincentra, de Tuinbranche en inwonerorganisaties zoals Bloeiend Nieuwegein en Samen Duurzaam Nieuwegein. Ook hebben we een Klimaatplein in Nieuwegein waar bezoekers van het tuincentrum geïnspireerd kunnen worden voor het nemen van klimaat adaptieve maatregelen in de eigen tuin.
Klimaatvriendelijke tuin	zie boven.

Rechtstreekse verbinding tussen binnenstad en natuurkwartier	Onderdeel van de City ontwikkeling zijn de projecten Doorslagzone en De Knoop. Project Doorslagzone is de realisatie van 4 woontorens langs de Doorslag. Project De Knoop heeft als doelstellingen o.a. het verbinden van City Plaza met Park Oudegein en het optimaliseren van de bereikbaarheid van tramhalte Merwestein t.h.v. het Zuidstede viaduct. Om deze twee doelstellingen te kunnen realiseren is een zogenaamde langzaam verkeer verbinding (lees: een brug) tussen City en Merwestein gewenst. Ten behoeve van de ontwikkeling van de Doorslagzone is een bouwgebied (aan- en afvoer van materialen, opstelplaats kranen e.d.) nodig dat voor een belangrijk deel overlapt met het projectgebied van De Knoop. Om die reden is er eerder voor gekozen om de ontwikkeling van De Knoop aansluitend op het project De Doorslag op te pakken. Project De Doorslagzone zal pas in 2025 worden opgeleverd, waarna het bouwgebied zal worden vrijgegeven en wij de openbare ruimte op deze locatie kunnen gaan aanleggen. Dat zou betekenen dat project De Knoop pas in 2026 kan worden gerealiseerd.
Politiek Café	Het college heeft aangegeven dat dit mogelijk is en staat open voor het organiseren hiervan door belanghebbenden.
Grote speeltuin	Hier wordt het bestaande beleid gevolgd. We volgen hierbij de planning voor aanpak van alle speelplekken in Nieuwegein, zoals die is opgenomen in in het Beheerplan spelen en sporten in de openbare ruimte. Zie het raadsbesluit 2023-308.
Invalidenparkeerplaatsen	We hanteren bij de toewijzing van invalidenparkeerplaatsen vaststaande normen. We gaan kijken of we door alle bouwwerkzaamheden mogelijk onder de norm zijn gekomen. Mocht dat zo zijn dan zal onderzocht worden hoe dit aantal weer op de norm te krijgen. Zodat City ook in deze tijd van herontwikkeling voor iedereen toegankelijk blijft.
Een echte speeltuin	Hier wordt het bestaande beleid gevolgd. We volgen hierbij de planning voor aanpak van alle speelplekken in Nieuwegein, zoals die is opgenomen in in het Beheerplan spelen en sporten in de openbare ruimte. Zie het raadsbesluit 2023-308.
SBO De Evenaar	Hier wordt het bestaande beleid gevolgd. We volgen hierbij de planning voor aanpak van alle speelplekken in Nieuwegein, zoals die is opgenomen in het Beheerplan spelen en sporten in de openbare ruimte. Zie het raadsbesluit 2023-308. Er is hiervoor € 60.000 beschikbaar vanuit het budget van de ideeënmarkt.
Queer zwemmen	We hebben hiervoor contact opgenomen met Merwestein. Deze geeft aan dat het een leuk idee is maar dat er vanwege de revitalisatie van het sportcentrum vooralsnog geen ruimte voor is.
Boekbare studieruimtes	Na de verbouwing van het Atrium komen er meer boekbare studieruimtes beschikbaar. Voor wat betreft de zondagsopening is er op dit moment geen mogelijkheid omdat het niet past binnen de financiële kaders.

Bijlage 3: Meerjarenperspectief

(Bedragen x € 1.000)				
Stelpost beschikbaar voor indexeringen	2024	2025	2026	2027
Stand stelpost begroting 2024	785	712	739	779
Mutaties 1e technische wijziging	-28	-293	-291	-288
Mutaties bestuursrapportage	-39	-63	-163	-162
Stand stelpost na mutaties	718	355	285	328

(Bedragen x € 1.000)				
Begrotingssaldo	2024	2025	2026	2027
Stand primitieve begroting 2023	424	1.506	-5.358	-4.157
Mutaties 1e technische wijziging	-5	-549	-549	-548
Mutaties bestuursrapportage	100	-99	-93	-93
Saldo na mutaties	519	858	-6.000	-4.799

Verwerking van bovenstaande structurele mutaties leiden tot de volgende aanpassing van het meerjarenperspectief. Vanaf 2025 is er sprake van een verslechtering van het perspectief vooral als gevolg van hogere kapitaallasten van de investeringen in hoofdstuk 3.